

ESNAF VE SANATKÂRLAR VE DİĞER BAĞIMSIZ
ÇALIŞANLAR SOSYAL SİGORTALAR KURUMU
KANUNU ⁽¹⁾⁽²⁾

Kanun Numarası : 1479
Kabul Tarihi : 2/9/1971
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 14/9/1971 Sayı : 13956
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 10 Sayfa : 3300

Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız. “Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı”

Cilt: 2 Sayfa: 1129

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Yönetmelikler için, ”Yönetmelikler Külliyatı”nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

I – KISIM

Örgütlenme

Kuruluş:

Madde 1 – 23- (Mülga: 16/5/2006-5502/43 md.)

II – KISIM

Sigorta Yardımları ⁽³⁾

1. BÖLÜM

Genel Hükümler

Kanunun amacı, sigortalı sayılanlar ve sayılmayanlar:

Madde 24 – (Değişik: 14/3/1985 - 3165/6 md.)

Aşağıda sayılan sigortalılar hakkında malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanır. ⁽⁴⁾

I – Sigortalı sayılanlar:

Kanunla ve Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan;

a) (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/13 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik:24/7/2003-4956/14 md.) Esnaf ve sanatkârlar ile diğer bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile gelir vergisinden muaf olanlardan Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşuna usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar, ⁽⁵⁾

b) Kollektif şirketlerin ortakları,

c) Adi Komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları,

(1) a - 14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun 20 nci maddesi gereğince, bu kanunda geçen "Sosyal Güvenlik Bakanlığı" deyimini "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

b - Bu Kanunun düzenlediği atama usulüne dair konularda 23/4/1981 tarih ve 2451 sayılı Kanunun 2-5 inci maddelerine bakınız.

(2) *Bu Kanunun 7 nci Geçici 14, 21 ve 22 nci maddelerinin uygulanması ile ilgili olarak 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine bakınız.*

(3) Sigortalılara sağlanan sağlık sigorta yardımının esasları ve kapsamı ile ilgili olarak ek 11 - 17 nci maddelere bakınız.

(4) Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara sağlanan sosyal yardım zammı ile ilgili olarak ek 7 nci maddeye bakınız.

(5) Bu alt bent, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Sayfa

- d) Limited şirketlerin ortakları,
 - e) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları,
 - f) Donatma iştirakleri ortakları,
 - g) Anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları,
- Bu Kanuna göre sigortalı sayılırlar.

II – Sigortalı sayılmayanlar:

Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) 18 yaşını doldurmamış olanlar,
- b) (Mülga : 24/8/2000 -KHK- 619/13 md.; Mülga: 24/7/2003-4956/14 md.)
- c) Kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik

kuruluşlarına prim veya kesenek ödeyenlerle bu tür kuruluşlardan malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam işgöremezlik geliri almakta olanlar, aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanlar (Dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi işgöremezlik geliri alanlar hariç),

- d) Tarım işi yapanlar (Tarım sanatlarına ait işleri yapanlar hariç),
Sigortalı sayılmazlar.

Sigortalılığın başlangıç ve bitiş tarihi⁽¹⁾

Madde 25 – (Değişik: 24/7/2003-4956/15 md.)

Bu Kanunun 24 üncü maddesine göre sigortalı sayılanlardan gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları, mükellefiyetin başlangıç tarihinden, gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıkları ise Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıtlı olmak şartıyla talep tarihinden itibaren başlatılır.

Bu suretle sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri sigortalı sayıldıkları tarihte başlar.

Bu Kanuna tâbi sigortalılık;

- a) Gelir vergisi mükellefi olanların, mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri,
- b) Gelir vergisinden muaf olanların, Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki üye kayıtlarının silindiği,
- c) Şirketlerle ilgisi kalmayanların, çalışmalarına son verdikleri veya ilgilerinin kesildiği,

Tarihten itibaren,

- d) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tâbi olarak çalışmaya başlayanların, emekli keseneği kesilmeye başladığı,

e) İflâsına karar verilmiş olan tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarının, özel işletmenin veya şirketin mahkemece tasfiyesine karar verildiği, iflâsına karar verilmiş olan veya tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarından hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

f) 2108 sayılı Kanuna göre 1479 sayılı Kanun kapsamına giren köy ve mahalle muhtarlarından; kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmasından dolayı gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar hariç, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

g) Gelir vergisinden muaf olan, ancak Esnaf ve Sanatkârlar Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki kayıtlara istinaden Bağ-Kur sigortalısı olanlardan bu sigortalılıklarının devamı sırasında, hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

Tarihten bir gün önce,

Sona erer.

Sigortalılığı sona erenler sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıtlarını sildirmek zorundadırlar.

(1) Bu madde başlığı “Sigortalılığın başlangıç ve bitiş tarihi:” iken, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Sayfa

Yazılma:

Madde 26 – (Değişik: 14/3/1985 - 3165/8 md.)

Sigortalı olmak hak ve yükümlülüğünden vazgeçilemez ve kaçınılamaz.

Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlülüklerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz. Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlar, sigortalı sayıldıkları tarihten itibaren en geç 3 ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmak zorundadırlar. (Ek cümle : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)(Ek cümle : 24/7/2003-4956/16 md.) Üç ay içinde kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalılar Kurumca re'sen kayıt ve tescil edilir.

(Ek fıkra : 24/7/2003-4956/16 md.) Gelir vergisi mükelleflerinin mükellefiyet tescili ve terkinine ilişkin bilgiler, Kurum ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenecek usul ve esaslara göre Kuruma bildirilir.

(Ek fıkra : 24/7/2003-4956/16 md.)Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, esnaf kefalet kooperatifleri, tarım kredi kooperatifleri ve bankalar, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olanlarla ilgili ruhsat, ihale ve kredi işlemlerinde sigortalı olduklarını gösterir belgeyi istemek ve belge istenenler de bu belgeyi ibraz etmek zorundadırlar.

I – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

II – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

III – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymak zorunda oldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin bildirim ve giriş bildirgelerinin onaylanmasına ilişkin hükümleri hakkında İçişleri, Maliye ve Gümrük, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının da görüşleri alınır.

2. BÖLÜM

Malullük Sigortası

Malullük sigortasından sağlanan yardımlar:

Madde 27 – Malullük sigortasından sağlanan yardım malullük aylığı bağlanmasıdır.

Malullük:

Madde 28 – Bu kanunun uygulanmasında çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirdiği tespit edilen sigortalı malul sayılır.

Şu kadar ki, bu Kanuna tâbi sigortalılığın başladığı tarihte malul sayılacak derecede hastalık veya arızası bulunduğu önceden veya sonradan tespit edilen sigortalı, bu hastalık veya arızası nedeniyle malullük sigortası yardımlarından yararlanamaz.⁽¹⁾

(1) Bu fıkroda yer alan “Şu kadar ki, sigortalılığın başladığı tarihte” ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile “Şu kadar ki, bu Kanuna tabi sigortalılığın başladığı tarihte”

olarak değiştirilmiş, söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.Daha sonra, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanununun 17 nci maddesiyle söz konusu ibare tekrar eklenmiştir.

Sayfa

(Değişik: 24/8/2000 - KHK -619/16 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/17 md.) Sigortalıların hangi hallerde çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılacakları, sağlık işlemlerine ilişkin yönetmelikteki esaslara göre tespit olunur.⁽¹⁾

Malullük aylığından yararlanma şartları:

Madde 29 – (Değişik: 24/7/2003-4956/18 md.)

Malullük aylığından yararlanabilmek için;

a) Bu Kanunun 28 inci maddesine göre malûl sayılmak,

b) En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olmak,

c) Yazılı istekte bulunmak ve istek tarihi itibarıyla prim ve her türlü borçlarını ödemiş olmak,

Şarttır.

Bu Kanuna tâbi sigortalılığı devam ederken bir iş kazası veya meslek hastalığı sonucu çalışma gücünün en az üçte ikisini kaybedenler hakkında beş tam yıl sigorta primi ödemiş olmak şartı aranmaz.

Malullük aylığının hesaplanması:

Madde 30 – (Değişik: 25/8/1999 - 4447/27 md.)

Malullük aylığı, sigortalının sigortalılık süresi içinde prim ödediği gelir basamaklarının, bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosu üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamasının %65'idir. Başka birinin sürekli bakımına muhtaç malûl sigortalıya %75 oranında malullük aylığı bağlanır.

Birinci fıkraya göre bağlanan, malullük aylığı, ayrıca, gelir tablosunun son olarak değiştirildiği ay ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen her ay bir önceki aya göre, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır.

Malullük aylığının başlangıcı

Madde 31 – Malullük aylığı, malullüğün tespit edildiği tarihi takibeden aybaşından başlar.

Kontrol muayenesi:

Madde 32 – (Değişik: 20/6/1987 - 3396/3 md.)

Kurum, malullük aylığı bağlanan sigortalıları ve çalışamayacak durumda malul çocukları, kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduruncaya kadar kontrol muayenesine tabi tutabilir.⁽²⁾

Kabul edilir bir özürü olmadığı halde, kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihi takip eden aybaşına kadar yaptırmayanların aylıklarının ödenmesi, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki aybaşından başlanarak durdurulur.

Kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak, üç ay içinde yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin aylıkları, ödemenin durdurulduğu tarih itibarıyla tekrar başlatılır.

Kontrol muayenesini, Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin durdurulan aylıkları, rapor tarihini takip eden aybaşından başlanarak ödenir.

Malullük aylığının kesilmesi:

Madde 33 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/13 md.)

Yapılan kontrol muayenesi sonucu malullük halinin kalktığı anlaşılması halinde, malullük aylığı kesilir.

(1) Bu fıkra, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkrada yer alan, "kadın ise 50, erkek ise 55" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile "kadın ise 58, erkek ise 60" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

3. BÖLÜM

Yaşlılık Sigortası

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar:

Madde 34 – Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

- Yaşlılık aylığı bağlanması,
- Toptan ödeme yapılması.

Yaşlılık aylığından yararlanma koşulları:

Madde 35 – (Değişik: 25/8/1999 - 4447/28 md.)

Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için sigortalının;

a) Yazılı talepte bulunması, talepte bulunduğu tarihte prim ve her türlü borçlarını ödemiş olması,

b) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş ve 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması,

Şarttır.

Kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını dolduran ve en az 15 tam yıl prim ödeyen sigortalılara da kısmi yaşlılık aylığı bağlanır.

Yaşlılık aylığının hesaplanması:

Madde 36 – (Değişik: 25/8/1999 - 4447/29 md.)

Yaşlılık aylığı, sigortalının, sigortalılık süresi içinde aylar itibariyle prim ödediği gelir basamaklarının, bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosu üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamasının aylık bağlama oranı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

Aylık bağlama oranı, sigortalının toplam sigortalılık süresinin ilk on tam yılının her bir yılı için %3,5 takip eden onbeş tam yılın her bir yılı için %2 ve yirmibeş yıldan fazla her bir tam yıl için %1,5 oranlarının toplamıdır.

Birinci ve ikinci fıkralara göre hesaplanan yaşlılık aylığı, ayrıca, gelir tablosunun son olarak değiştirildiği ay ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen her ay için, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır. ⁽¹⁾

Bu Kanuna göre bağlanan yaşlılık, malüllük ve ölüm aylıkları, her ay bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır. ⁽¹⁾

Yaşlılık aylığının başlangıcı:

Madde 37 – Yaşlılık aylığı, sigortalının, aylık bağlanması için Kurumda yazılı istekte bulunduğu tarihi takibeden aybaşından başlar.

Yaşlılık aylığının kesilmesi:

Madde 38 – (Değişik: 24/7/2003-4956/19 md.)

Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan prim ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde, en az üç tam yıl prim ödemiş olmaları kaydıyla haklarında bu Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri uygulanır. Bu süreyi tamamlamadan talepte bulunanlara ödedikleri primleri bu Kanunun 55 inci maddesi hükümlerine göre yersiz ödeme olarak iade edilir ve yeniden bağlanacak aylığın hesabında, son defa aldığı aylık tutarı esas alınarak, aylığın iptal tarihinde yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

Yaşlılık sigortasından toptan ödeme ve hizmet ihyası:

Madde 39 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/17 md.)

Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan, malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını doldurmuş bulunan sigortalılara, ödedikleri primler, yazılı istekleri üzerine toptan ödeme şeklinde geri verilir. ⁽²⁾

(1)Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak, 29/12/2006 tarihli ve 26391 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 26/12/2006 tarihli ve 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesine bakınız.

(2)Bu fıkroda yer alan, "kadın ise 50, erkek ise 55" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile "kadın ise 60, erkek ise 62" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

(Değişik: 24/8/2000 - KHK -619/18 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/20 md.) Bu Kanuna göre tekrar sigortalı olanlar, toptan ödeme yapılan sürelerini ihya etmek istedikleri takdirde, bu sürelerle ilişkin primler, toptan ödeme talebinde buldukları tarihte son defa prim ödedikleri basamağın, ihya talebinde buldukları tarihteki tutarları esas alınarak hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenir. Bu şekilde ihya edilen süreler yaşlılık aylığı bağlanmasında ihya tarihinden itibaren altı ay sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu Kanuna tâbi hizmetlerin 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tâbi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesine göre ihyasında da, bu fıkra hükmü uygulanır.⁽¹⁾

4. BÖLÜM

Ölüm Sigortası

Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar:

Madde 40 – Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

- Eşe, çocuklara, ana ve babaya aylık bağlanması,
- Eşe, çocuklara, ana ve babaya toptan ödeme yapılması,
- Ölen sigortalı için cenaze masrafı karşılığı verilmesi.

Ölüm aylığından yararlanma koşulları:

Madde 41 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/18 md.)

a) (Değişik: 24/7/2003-4956/21 md.) Ölüm tarihinde en az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olan,⁽²⁾

b) Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken yahut yazılı olarak istekte bulunup malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazandıktan sonra ölen,

c) Bağlanmış bulunan malullük veya yaşlılık aylıkları kesilmiş olan sigortalılardan ölen,

d) (Değişik: 24/7/2003-4956/21 md.) En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olanlardan toptan ödeme talebinde bulunmakla beraber, toptan ödeme yapılmadan ölen, (Değişik son cümle: 24/7/2003-4956/21 md.) Sigortalının hak sahibi kimselerine yazılı talepleri halinde aylık bağlanır.

Ancak, sigortalı iken geçirdiği iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölenler için prim ödeme süresi aranmaz.

Ölüm aylığının hesaplanması:

Madde 42 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/19 md.)

Sigortalının ölümü halinde, hak sahibi kimselerine bağlanacak aylığın saptanmasında,

a) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/30 md.) Sigortalıların almakta olduğu malullük veya yaşlılık aylığı,

b) Malullük aylığı bağlandıktan sonra kontrol muayenesi nedeniyle aylığı kesilen sigortalı için, sağlığında başlanmış bulunan malullük aylığı,

c) Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle aylığı kesilen sigortalı için 38 inci maddedeki esaslara göre saptanacak aylık,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/30 md.) Sigortalının beş tam yıl prim ödemekle beraber, yirmi beş tam yıldan az prim ödemeden ölümü halinde, yirmi beş tam yıl prim ödemiş olanlar gibi, 36 ncı maddeye göre hesaplanacak aylık,⁽³⁾

e) (Mülga: 25/8/1999 - 4447/30 md.)

Esas tutulur.

(1)Bu fıkra, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2)Bu bendin uygulanması ile ilgili olarak 23/11/2004 tarihli ve 25649 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ana.Mah.'nin E.:2004/18, K.:2004/89 sayılı Kararına bakınız

(3)Bu bentte yer alan "üç tam yıl" ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK'nın 19 uncu maddesiyle "beş tam yıl" olarak değiştirilmiş, daha sonra söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanununun 22 nci maddesiyle"beş tam yıl" ibaresi tekrar eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

Sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul sayılarak aylık bağlanmış veya aylık bağlanmasına hak kazanmış ise (a) ve (b) fıkralarına göre saptanacak aylıklarda bu nedenle yapılan artış oranı dikkate alınmaz.

Ölüm aylığı, her halde ölüm aylığına esas gelir basamağının % 90'ını aşamaz.

Ölüm aylığının başlangıcı:

Madde 43 – Sigortalının ölümde hak sahibi kimselerine bağlanacak aylıklar, ölümle aylığı hak kazandıkları tarihten sonraki aybaşından başlar.

Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalının haksahibi kimselerine bağlanacak aylık, sigortalının hak kazandığı son aylık döneminin sona erdiği tarihten başlar.

(Ek: 14/3/1985 - 3165/10 md.) Hakkı doğuran olay tarihinden 5 yıl geçtikten sonra talepte bulunanların ölüm aylıkları, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren başlar.

Ölüm sigortasından toptan ödeme:

Madde 44 – Ölen sigortalının hak sahibi kimselerinden hiçbiri bu kanuna göre ölüm sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamadıkları takdirde, sigortalının ödediği primler, haksahiplerine toptan ödeme şeklinde geri verilir.

Eş ve çocuklara, ana ve babaya tahsis yapılması:

Madde 45 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/20 md.)

Ölen sigortalının tahsis yapılmasına hak kazanan kimselerine aşağıdaki hükümlerde belirtilen oran ve koşullarla aylık bağlanır veya toptan ödeme yapılır.

Ölen sigortalının 42 nci madde gereğince saptanacak aylığının veya 44 üncü madde gereğince saptanacak toptan ödeme tutarının,

a) Dul eş için % 50'si, aylık alan çocuğu bulunmayanların dul eşine % 75'i,

b) (Mülga: 14/3/1985 - 3165/11 md.)

c) (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/21 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/23 md.) Onsekiz yaşını, orta öğrenim yapması halinde yirmi yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde yirmibeş yaşını doldurmamayan ve (18 yaşını doldurmamayanlar hariç) bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan veya yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malûl olan çocuklarla, yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının her birine % 25'i, ⁽¹⁾

d) (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/21 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/23 md.) Sigortalının ölümü tarihinde veya sonradan eşine veya çocuklarına yapılması gereken tahsisin toplamı, sigortalıya ait tahsisten aşağı olursa, artan kısım eşit paylar halinde, sigortalının bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan ana ve babasına her birinin hissesi sigortalıya ait aylığın en çok % 25'i, ⁽¹⁾

(Değişik fıkra: 6/3/1981 - 2423/1 md.) Hak sahiplerine bağlanacak aylıklara esas aylık tutarı, birinci basamağın % 45'inden az olamaz. Bu miktarın, hak sahibi bir kişi ise % 80'inden, iki kişi ise % 90'ından, iki kişiden fazla ise % 100'ünden az aylık bağlanamaz. ⁽²⁾

Sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş yahut babalığı hükme bağlanmış çocukları ile, sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar.

Hak sahibi eş ve çocuklara yapılacak tahsisin toplamı, sigortalıya ait aylık tutarını geçemez. Bu sınırın aşılmaması için, gerekirse, hak sahibi kimselerin tahsis miktarlarından orantılı olarak indirmeler yapılır.

(1) (c) ve (d) bentleri, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkrada yer alan, "%60'ından" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile "% 45'inden" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

Ölüm aylığının kesilmesi⁽¹⁾

Madde 46 – Sigortalının dul eşi evlenirse aylığı kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan evlenme son bulunca aylık yeniden bağlanır. Sonraki eşinden de aylık almaya hak kazanan dul eşe bu aylıklardan fazla olanı ödenir.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/22 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/24 md.) Sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan nedenlerin ortadan kalkması halinde, bu Kanunun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü saklı kalmak şartıyla, bu tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden başlanarak yeniden aylık bağlanır. Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.⁽²⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/22 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/24 md.) Sigortalının erkek çocuklarına bağlanan aylıklar, çocuğun onsekiz yaşını veya bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaması koşuluyla, orta öğrenim yapması halinde yirmi yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde yirmibeş yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihte çalışmayacak durumda malûl olan erkek çocukların aylıklarının ödenmesine devam olunur.⁽²⁾

Cenaze masrafı karşılığı:

Madde 47 – Sigortalının veya yaşlılık veya malullük aylığı almakta olanların ölümleri halinde, cenaze giderleri karşılığı olarak, cenazeyi kaldıran gerçek veya tüzel kişilere, 1 000 lira ödenir.

Bu miktar Yönetim Kurulunun önerisi ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayı ile artırılabilir.

Yapılacak giderler, cenaze masrafları karşılığı olarak ödenecek miktardan az ise, aradaki fark ölenin ailesine verilir.

5. BÖLÜM**Primler***Prim alınması:*

Madde 48 – Bu kanun gereğince sigortalılara yapılacak her türlü yardımlarla yönetim giderlerini karşılamak üzere Kurumca bu kanun hükümlerine göre prim alınır.

Yönetim giderleri Kurumun genel yıllık gelirlerinin % 10'unu aşamaz.

Prim oranları ve hesaplanması:

Madde 49 – (Değişik birinci fıkra: 24/7/2003-4956/25 md.) Bu Kanuna göre ödenecek sigorta primi, sigortalının seçtiği, intibak ettirildiği veya yükseltildiği 50 nci maddede belirtilen gelir basamağının % 20'sidir.

(Değişik: 19/4/1979 - 2229/21 md.) Sigortaya girişte bildirilen gelirin bir defaya mahsus olmak üzere % 25'i oranında giriş keseneği, basamak yükselmelerinde ise, iki gelir basamağı arasındaki artış farkı kadar yükselme primi alınır. Sigorta primi, sigortalılığın başladığı tarihi takip eden ay başından, sigortalılığın bittiği ayın sonuna kadar hesaplanmak suretiyle tam ay olarak alınır.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/2 md.) Bu kesenek ve primlerin tümü, yılı içinde ödenmek kaydıyla vergi uygulamasında gider olarak gösterilebilir.

Sigorta primine ve aylıklara esas olan gelir basamakları:⁽³⁾

Madde 50 – (Değişik: 25/8/1999 - 4447/31 md.) Bu Kanuna göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıklarının hesabında, yirmidört basamaklı gelir tablosu

uygulanır. (Değişik ikinci cümle: 22/1/2004-5073/14 md.) Tabloda yer alan gelir basamakları her yıl 1 Ocaktan geçerli olmak üzere, önce yıllık programda öngörülen yıl sonu tüketici fiyat indeksi tahmini artış oranı kadar artırılarak bulunan tutara, gayrisafi yurt içi hâsıla sabit fiyatlarla gelişme hızı tahmini artış oranı uygulanmak suretiyle belirlenir. Ancak yılı içinde tüketici fiyat indeksi artış oranının yıl sonu için öngörülenden yüksek gerçekleşmesi halinde öngörülen oranın aşıldığı ayı takip eden aybaşından geçerli olmak üzere gelir basamakları Bakanlar Kurulunca yeniden belirlenir.

(1) *Bu madde başlığı "Ölüm sigortasından bağlanan aylığın sona ermesi" iken, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Ölüm aylığının kesilmesi" olarak değiştirilmiş olup, söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanununun 24 üncü maddesine istinaden madde başlığı metne işlenmiştir.*

(2) *İkinci ve üçüncü fıkralar; 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.*

(3) *Bu maddenin ikinci cümlesinin uygulanması ile ilgili olarak, 29/12/2006 tarihli ve 26391 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26/12/2006 tarihli ve 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesine bakınız.*

Sayfa

Gelir basamaklarının seçilmesi:

Madde 51 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/23 md.)

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/7 md.) Sigortalı, bu Kanuna göre sigortalılığın başladığı tarihte 50 nci maddede belirtilen aylık gelir basamaklarının ilk oniki basamağından dilediğini seçer ve engeç üç ay içinde Kuruma vereceği giriş bildirgesi üzerinde veya dilekçesinde yazılı olarak bildirir.

Üç ay içinde basamak seçilmemesi halinde birinci basamak seçilmiş sayılır.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/23 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/26 md.) Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tâbi bir işte çalıştıktan sonra bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak intibak ettirmek suretiyle belirlenir.⁽¹⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/23 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/26 md.) Bu Kanun kapsamından çıkarak, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında sigortalı olduktan sonra tekrar bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak daha önce buldukları son basamak üzerine intibak ettirmek suretiyle yeniden belirlenir.⁽¹⁾

Basamağın yanlış seçilmesi, aynı bildirmede değişik basamak seçilmiş olması, basamak seçiminin yazılı olarak bildirilmemiş olmasına karşın prim ve kesenek yatırılmış olması ve diğer hallerde hangi basamağın seçilmiş sayılacağı ve bu madde hükmü ile ilgili diğer işlemler bir yönetmelikle düzenlenir.

Gelir basamaklarının yükseltilmesi:

Madde 52 – (Değişik: 25/8/1999 - 4447/32 md.)

Sigortalının bu Kanuna göre seçtiği, intibak ettirildiği veya yükseltildiği ilk oniki basamakta bekleme süresi bir yıl, onüçüncü basamaktan itibaren, her bir basamakta bekleme süresi iki yıldır.

İlk onbir basamakta sıra itibariyle basamak yükseltilmesi, prim ödemeye ve talebe bakılmaksızın Kurumca yapılır. Onikinci basamaktan itibaren basamak yükseltilebilmesi için, sigortalının yazılı talepte bulunması ve talep tarihinden önceki ayın sonu itibariyle prim ve diğer borçlarını ödemiş olması şarttır.

Sigortalılar, Kurumca yükselttikleri tarihten veya yazılı talepte buldukları tarihi takip eden aybaşından itibaren, basamak yükseltme farkı ile yükselttikleri basamak üzerinden primlerini öderler.

Primlerin ödenmesi:

Madde 53 – (Değişik birinci fıkra: 24/7/2003-4956/27 md.) Sigortalılar, aylık prim borcunu ilgili ayın sonuna kadar ödemek zorundadırlar. Kurumun, 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden prim alacakları aylık olarak veya Kurumca tespit edilecek dönemlerde ödenir. Ayrıca, Bakanlar Kurulu kararı ile ürün bedellerinden tevkif suretiyle de tahsil edilebilir.

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2003-4956/27 md.) Kurumun, süresinde ödenmeyen prim ve prime ilişkin alacakları ile her ne nam altında olursa olsun diğer alacaklarının tahsilinde 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu hükümleri uygulanır. (Ek cümleler: 22/2/2006-5458/10 md.) Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idarî para cezası uygulanır.

(1) Üçüncü ve dördüncü fıkralar, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Sayfa

(Değişik üçüncü fıkra: 22/2/2006-5458/10 md.) Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primlerin süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, primlerin ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası; ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanunî oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir.

Dava veya icra kovuşturması açılmış olsa bile primlerin ödenmemiş kısmı için gecikme zammı tahsil olunur.

(Beşinci fıkra Mülga: 14/3/1985 - 3165/13 md.)

(Değişik: 29/9/1999 - KHK - 578/3 md.) Tabii afet nedeniyle fiilen çalıştırdığı işyeri veya ikametgah olarak oturduğu konutu yıkılan veya hasar gören sigortalıların, tabii afetin meydana geldiği ay dahil mevcut prim ve gecikme zammı borçları ile bu ayı takip eden altı aylık prim borçları bu altı ayın sonundan itibaren; sağlık kurulu raporu ile belgelenen hastalık hallerinde ise çalışılmayan aylara ait primler sigortalının çalışmaya başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren gecikme zammı uygulanmaksızın altı ay süreyle ertelenir. (Ek cümle: 24/7/2003-4956/27 md.) Afet bölgesindeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak, sigortalıların ödemesi gereken primlerin ödeme sürelerini bu fıkroda belirlenen sürelerle bağlı kalmaksızın belirlemeye ve ertelemeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

(Ek: 29/9/1999 - KHK - 578/3 md.) Bu Kanuna göre belgelendirilmesi gerekirken, tabii afet nedeniyle belgelendirilemeyen sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin esas ve usuller Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenir.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/5 md.) Primlerin hesaplanması, ödenmesi ve tahsili usulleri bir yönetmelikle düzenlenir.

Ödenmeyen primler için Kurumca düzenlenecek belgeler:

Madde 54 – (Değişik: 22/2/2006-5458/11 md.)

Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden dört ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre borç bildirimini yapılır. Bildirim üzerine sigortalı, prim borcunu carî ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmî dairelerin usûlüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tâbi oldukları hükümlere göre işlem yapılır.

Yersiz olarak alınan primlerin geri verilmesi:

Madde 55 – Yanlış ve yersiz olarak alındığı anlaşılan primler, alındığı tarihten itibaren 10 sene geçmemiş ise, sigortalıya geri verilir.

Primleri geri verilenlere, primleri iptal edilen çalışmaları dolayısıyla Kurumca malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından verilmekte olan aylıklar, ilgililer bu sebeple gerekli tahsis ve ödeme şartlarını yitirmiş olurlarsa durdurulur. Şu kadar ki, daha önce sağlanan yardımlara ilişkin giderler ilgililerden geri alınmaz.

6. BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Raporlar:

Madde 56 – (Değişik birinci fıkra: 20/6/1987 - 3396/10 md.) Malullük halinin tespitinde, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Üniversiteler ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine ait hastanelerin sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas alınır. Bu raporlar, kurumca teşekkül ettirilecek sağlık kurulunda değerlendirilir. Kurum sağlık kurulunda 7 nci madde hükmüne göre sözleşmeli tabip çalıştırabilir.

Raporları yeter görülmiyen ilgililer Kurumca yeniden muayene ettirilebilirler.

İlgililerin durumlarının tespitinde son muayene raporu esas tutulur.

(Değişik dört ve beşinci fıkralar: 19/4/1979 - 2229/26 md.)

Yukarıda belirtilen raporlar üzerinde Kurumca verilen karar ilgililer tarafından itiraz edilirse, Sosyal Sigortalar Kurumu Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.

Sosyal Sigortalar Kurumunca yerine getirilen bu hizmetin karşılığı anılan Kurumun ücret tarifesi üzerinden ödenir.

(Ek: 19/4/1979 - 2229/26 md.) Bu maddede belirtilen işlemler bir yönetmelikle düzenlenir.

Aylıkların birleşmesi:

Madde 57 – Hem malullük hem de yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanan sigortalıya bu aylıklardan yüksek olanı, aylıklar eşitse yalnız yaşlılık aylığı bağlanır.

Sayfa

Malullük sigortasından aylık bağlanmasına ve yaşlılık sigortasından toptan ödeme yapılmasına hak kazanan sigortalıya yalnız aylık verilir.

Aylıkların ödenmesi:

Madde 58 – (Değişik: 14/3/1985 - 3165/14 md.)

Sigortalıya veya haksahibi olan kimselere bu Kanun gereğince bağlanan aylıkların, her ay veya üç ayda bir peşin olarak verilmesi ile aylıkların ödeme tarihlerini belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı yetkilidir. ⁽¹⁾

Peşin ödenen aylıklar, durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz.

Hizmetlerin birleştirilmesi:

Madde 59 – 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıkları mevzuatına tabi çeşitli işlerde çalışmış olanların, bu işlerde geçen hizmet süreleri ile bu kanuna tabi hizmetleri 5/1/1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ve bu Kanunu tadil eden 1214 sayılı Kanun esaslarına göre birleştirilir. ⁽²⁾

Madde 60 – (Mülga: 20/6/1987 - 3396/17 md.)

Avans verilmesi:

Madde 61 – Malullük, yaşlılık veya ölüm sigortalarından aylık veya toptan ödeme işlemlerine başlanmış bulunan ve aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazandığı anlaşılan sigortalıya veya hak sahibi kimselerine, ileride alacaklarından mahsup edilmek üzere avans verilebilir.

Yolluk ve zorunlu giderler:

Madde 62 – Bu kanun gereğince sigortalılarla ölümlerinde hak sahibi kimselere,

a) Malullük durumlarının tespiti,

b) Verilen raporların Kurumca yeterli görülmemesi sebebiyle yeniden muayenesi,

c) Kontrol muayenesi,

Dolayısıyla Kurumca bir yerden başka bir yere gönderilirse bunların veya lüzum görülmesi üzerine bunlara refakat edecek kimselerin yol paraları ile zorunlu giderleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca onanacak bir tarifeye göre Kurumca ödenir.

İlgililerin isteği veya itirazı üzerine Kurumca muayeneye gönderilenlerin bu istek veya itirazlarının doğru olduğu anlaşılırsa bunlara ve refakatçilerine de yol parası ve zaruri masraflar ödenir.

Üçüncü kişinin sorumluluğu:

Madde 63 – (Değişik: 14/3/1985 - 3165/16 md.)

Üçüncü bir kimsenin suç sayılır hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğmasında, Kurum, sigortalı veya hak sahiplerine gerekli bütün yardımları yapar.

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/11 md.) Ancak, Kurum, yapılan bu yardımların ilk peşin değeri için üçüncü kişilere, istihdam edenlere, (...) ⁽³⁾ ve diğer sorumlulara rücu eder. Bu kimselerin hak sahiplerine yaptıkları ödemeler dolayısıyla Kurumun zarara uğraması halinde, hak sahiplerine rücu hakkı saklıdır.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/29 md.) Taksirli suç sayılır hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasına neden olan üçüncü kişinin sigortalının eşi, çocukları, ana ve babası olması halinde, bu kişilere rücu edilmez.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/29 md.) Kurumun rücu hakkını doğuran suç sayılır hareket yurt dışında meydana gelmiş, suçun faili yabancı uyruklu ve yurt dışında ikamet ediyorsa, bu kişilere rücu edilmez.

(1) Bu maddede yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Sosyal Güvenlik Kurumu" olarak değiştirilmiş olup, daha sonra sözkonusu KHK, Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle " Sosyal Güvenlik Kurumu" ibaresi tekrar eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Sigortalıların askerlikte geçen sürelerini borlanabilmeleri ile ilgili olarak ek 9 uncu maddeye bakınız.

(3) Bu arada yer alan, "araç sahiplerine" ibaresi, Ana.Mah.nin 27/3/2002 tarihli ve E:2001/343 K.; 2002/41 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Sayfa

Savcılıktan bilgi istenmesi:

Madde 64 – Kurum, bu Kanunda belirtilen sigorta olayları dolayısıyla yapılan soruşturmanın sonucu hakkında Cumhuriyet Savcılıklarından bilgi isteyebilir.

Bildirim ve itiraz:

Madde 65 – Kurum, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanması veya toptan ödeme yapılması için gerekli belgeler tamamlanınca, bağlanacak aylıkları ve yapılacak toptan ödemeleri hesap ve tespit ederek en geç üç ay içinde ilgililere yazı ile bildirir.

Sigortalı ve hak sahibi kimseleri, kararı bildiren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurarak Kurumun kararına itiraz edebilirler.

İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

Yaş:

Madde 66 – Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların ve hak sahibi çocuklarının sigortalının bu Kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının bu Kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonra doğan çocuklarının da nüfusu kütüğüne ilk olarak yazılan doğum tarihleri esas tutulur.

Nüfus kayıtlarında doğum ay ve günleri yazılı olmıyanlar 1 Temmuz'da, doğum ayı yazılı olup da günü yazılı olmıyanlar o ayın 1 inde doğmuş sayılır.

Sigorta yardımlarının haczedilemeyeceği:

Madde 67 – Bu Kanun gereğince bağlanacak aylıklar, nafaka borçları dışında, haciz veya başkasına devir ve temlik edilemez.

Ancak, sigortalılara veya hak sahibi kimselerine Kurumca fuzulen ödendiği anlaşılan her türlü aylık yardımlar 55 inci maddenin son fıkrası saklı kalmak kaydıyla, ilgililerin, sonraki her çeşit istihkaklarından, kesilmek suretiyle geri alınır.

Kurum memurlarının teftiş yetkileri:

Madde 68 – Kurumun teftişe yetkili memurlarına, bu Kanunun uygulanması bakımından, İş Kanununda belirtilen teftiş, kontrol ve denetleme yetkisi tanınmıştır.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/30 md.) Ayrıca Kurum denetim elemanları bu Kanun hükümleri uyarınca Kurum ile sözleşme yapmış gerçek veya tüzel kişiliği haiz kuruluşlarda araştırma ve inceleme yapmaya yetkilidirler. Kendileriyle sözleşme yapılmış olan gerçek veya tüzel kişiliği haiz kuruluşlar, Kurum denetim elemanlarına her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

(Ek fıkra: 22/2/2006-5458/12 md.) Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatı gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescili olup olmadığını incelemeye yetkilidirler.

Bildirim:

Madde 69 – Bu Kanun gereğince yapılacak bildirimler hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Uyuşmazlıkların çözüm yeri:

Madde 70 – Bu Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür.

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2003-4956/31 md.) Bu Kanuna dayanılarak Kurumca açılacak tazminat ve rücu davaları on yıllık, prim alacakları davaları beş yıllık zamanaşımına tâbidir.

(Ek: 14/4/1982 - 2654/10 md.) Şu kadar ki, zamanaşımı nedeniyle primi ödenmeyen süreler, sigortalılık süresinden sayılmaz ve bu süreler için herhangi bir sigorta yardımı yapılmaz.

Tüzüklerin düzenlenmesi:

Madde 71 – Bu Kanunda sözü geçen tüzükler bu Kanunun yayımı tarihinden başlanarak en geç altı ay içinde düzenlenir.

Sayfa

Tam yılın tanımı:

Madde 72 – Bu Kanunda geçen "Tam yıl" deyimini 360 takvim gününü ve "Ay" deyimini otuz takvim gününü ifade eder.

İtiraz:

Madde 73 – (Değişik birinci fıkra: 19/4/1979 - 2229/28 md.) Sigortalılar, bu kanun hükümlerinin uygulanması hakkında Kurumca yapılacak saptamaya karşı bildirim tarihinden sonraki bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurabilirler.

İtirazlar bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını durdurmaz.

Karşılıklar:

Madde 74 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/29 md.)

(Değişik: 14/3/1985 - 3165/17 md.) Her hesap yılı sonunda o yılın gelirlerinden o yıl içinde ödenen, yaşlılık, malullük ve ölüm aylıkları ile yönetim giderleri, sigorta giderleri ve ayrılması gereken diğer karşılıklar tenzil edildikten sonra kalan miktar, matematik, ödenmiş primler ve olağanüstü karşılıklar olarak ayrılır.

- a) Matematik karşılık,
- b) Ödenmiş primler karşılığı,
- c) Diğer karşılıklar,
- d) Olağanüstü karşılık.

Matematik karşılık; bu kanun gereğince bağlanan aylıkların ödenmesini sağlamak üzere hesaplanacak peşin değerlerin toplamıdır.

Ödenmiş primler karşılığı; sigortalılar veya hak sahibi kimseleri için bu kanun gereğince ileride malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından Kurumca yapılacak ödemelerin bilanço tarihindeki değeri ile bu sigortalılar için sonraki yıllarda ödenecek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin peşin değerleri arasındaki farktır.

Olağanüstü karşılık; herhangi bir hesap yılına ilişkin gelirlerin o yıl yapılacak masraflarla yıl sonunda ayrılması gerekli karşılıklara yetmemesi halinde kullanılmak üzere ayrılan karşılıktır.

Her hesap yılı sonunda o yılın gelirlerinden, matematik ve ödenmiş primler karşılıkları ile yönetim giderleri, sigorta masrafları ve ayrılan diğer karşılıklar çıkarıldıktan sonra kalan olağanüstü karşılık olarak ayrılır.

Teknik bilanço:

Madde 75 – Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının mali bünyeleri en geç her 5 yılda bir hazırlanacak teknik bilançolarla gözden geçirilir.

Sigorta yardımlarının geçim şartları ve sigortalıların genel kazanç seviyelerinde meydana gelen değişimler karşısındaki durumları her 5 yılda bir ve gerekirse daha önce Kurumu tarafından incelenerek varılacak sonuç, gereği yapılmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilir.

Dikkate alınmayacak tutarlar⁽¹⁾

Madde 76- (Değişik: 24/7/2003-4956/32 md.)

Her yıl bütçe kanunları ile belirlenen, Devlet hesaplarında yer verilmeyecek ve terkin edilecek tutarlar, Kurum hesaplarında aynen uygulanır. Bu tutarların terkinine Genel Müdürlük yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurum Yönetim Kurulunca belirlenir.

Değişen aylıkların başlangıcı:

Madde 77 – Bu Kanuna göre aylık bağlanan sigortalı ile hak sahibi kimselerin durumlarında, kendilerine veya başka hak sahiplerine bağlanmış aylık tutarının artırılması veya azaltılmasını gerektiren bir değişiklik meydana gelirse aylık miktarları, bu değişikliğin meydana geldiği tarihi takip eden aybaşından başlanarak artırılır veya azaltılır.

(1) Bu madde başlığı “Lira kesirleri.” iken, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Sayfa

Hakkın düşmesi:

Madde 78 – (Değişik birinci fıkra: 14/3/1985 - 3165/18 md.) Bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, cenaze yardımı ve ölüm toptan ödeme hakları, hakkı doğuran olay tarihinden başlanarak 10 yıl içinde istenmezse düşer.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından herhangi bir döneme ilişkin aylığını beş yıl içinde almıyanların bu döneme ilişkin aylıkları ödenmez.

İsteğe bağlı sigorta:

Madde 79– (Değişik: 24/7/2003-4956/33 md.)

Bu Kanununun 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendi kapsamına girmeyenlerden, aynı maddenin (II) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalanlar, ev kadınları ve Türkiye'de ikamet eden yabancı uyruklular talepleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

İsteğe bağlı sigortalı olanların basamak seçme ve yükseltmelerinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

İsteğe bağlı sigortalılık, sigortalılık tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibariyle başlar ve terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tâbi olarak çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce veya sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza tutarından fazla olması halinde sigortalının daha önce ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle sona erer.

2926 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce bu Kanun kapsamında isteğe bağlı sigortalı olanların, isteğe bağlı sigortalılıkları devam eder.

İsteğe bağlı sigortanın hangi esaslara göre yapılacağı bir yönetmelikle düzenlenir.

7. BÖLÜM**Ceza Hükümleri***İdarî para cezaları⁽¹⁾*

Madde 80 – (Mülga: 20/6/1987 - 3396/17 md.; Yeniden Düzenleme: 24/7/2003-4956/34 md.)

Bu Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen tescil ve sigortalılığın sona ermesi ile ilgili yükümlülüğe uymayan sigortalılara Kurumca ellimilyon milyon lira idarî para cezası verilir. Bu miktar, her yıl Maliye Bakanlığınca 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi gereğince belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Hakkında para cezası uygulanan sigortalılar, gerekçesini belirtmek suretiyle para cezasına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma itiraz edebilirler. İtiraz takibi durdurur. Kurum en geç otuz gün içinde itirazı inceler ve karara bağlar. Kurum tarafından itirazın reddedilmesi halinde, sigortalılar red kararının kendilerine tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. İdarî para cezalarının tahakkuk ve tahsilatında beş yıllık zamanaşımı uygulanır.

Sağlık karneleri ve/veya kartını bir başkasına kullandıranlardan veya başkası adına kullananlardan ve buna yardımcı olduğu belgelenenlerden, Kurumca yapılan sağlık gideri kanunî faiziyle iki katı olarak müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

Kendilerine yapılan tebligat tarihinden itibaren onbeş gün içinde idarî para cezasını veya borçlarını itiraz etmeden ödeyenlerin bu borçları üçte bir oranında terkin edilir.

Disiplin cezası:

Madde 81 – 24 üncü maddede belirtilen kimselerden kendilerini süresi içinde Kuruma bildirmediklerini tespit edilenlerle sigorta prim borçlarını zamanında ödemiyeenler hakkında, Kurumca yapılacak müracaat üzerine bağılı buldukları meslek kuruluşlarınca, bir aya kadar disiplin cezası niteliğinde meslekten men cezası verilir.

Tekerrür halinde verilecek meslekten men cezası bir aydan az olamaz.

Madde 82 – Bu Kanunda geçen "İş kazası" teriminin kapsamının tayininde 506 sayılı Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

(1) Bu madde başlığı 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile maddenin yeniden düzenlenmesi sırasında eklenmiştir.

Sayfa

Deyim değişikliği:

Ek Madde 1 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/31 md.; Değişik: 14/3/1985 - 3165/20 md.)
1479 sayılı Kanunda geçen "Sosyal Güvenlik Bakanlığı" deyimini "alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

Eski basamak ve aylıkların yeni basamak ve aylıklara intibakı:

Ek Madde 2 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/33 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki basamaklar ile gerek bu kanunla gerekse 50 nci maddenin son fıkrasına göre yeniden yapılacak basamak düzenlemelerinde, sigortalılar buldukları gelir basamağına intibak ettirililer.

Bağlanmış olan aylıkların intibakında da yukarıdaki fıkra hükmüne göre tespit edilecek basamaklar esas alınmak suretiyle bu kanunun aylıkların hesabına ilişkin hükümlerine göre işlem yapılır.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/6 md.) Yeni basamakların sigorta primine esas alınmasına Bakanlar Kurulu kararının alındığı tarihi takip eden ay başında, bağlanmış bulunan aylıkların aynı basamaklara intibakı ile bağlanacak aylıkların hesabında esas alınmasına ise 6 ay sonra başlanır.

(Son fıkra Mülga: 6/3/1981 - 2423/6 md.)

Ek Madde 3 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/33 md.; Mülga: 24/7/2003-4956/56 md.)

Ek Madde 4 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/33 md.)

1479 Sayılı Kanun ve bu kanunla verilen görevlerin uygulanması nedeniyle, fazla çalışma gerektiren her türlü kurum işleri için çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele (1, 2 ve 3 üncü derece yönetici kadrolarında bulunan dahil) fazla çalışma yaptırılır. Yapılacak fazla çalışma creti ve fazla mesainin yaptırılması ile ilgili diğer hususlar Kurum Yönetim Kurulu kararı çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının nerisi zerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Ek Madde 5 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/33 md.; Mülga: 6/3/1981 - 2423/7 md.)

BAĞ - KUR'a zamanında intikal ettirilmeyen alacaklar:

Ek Madde 6 – (Ek: 6/3/1981 - 2423/8 md.; Mülga: 24/7/2003-4956/56 md.)

Sosyal yardım zammı:

Ek Madde 7 – (Ek: 6/3/1981 - 2423/8 md.)

(Değişik birinci fıkra: 25/8/1999 - 4447/34 md.) Bu Kanuna göre malllk, yaşlılık ve ölüm aylığı alanlardan, 1 ila 12 basamaklarda bulunanlara 5.850.000 lira, 13 ila 24 basamaklarda bulunanlara 4.500.000 lira sosyal yardım zammı, aylıklarla birlikte her ay peşin olarak ödenir.

Sayfa

Ölen sigortalının hak sahibinin birden fazla olması halinde bu zammın tamamı hak sahiplerine eşit oranda bölüştürülür.

(Değişik üç, dört ve beşinci fıkralar: 20/6/1987 - 3396/13 md.):

Sosyal güvenlik kanunlarına göre bağlanan iki ayrı aylığı birlikte alanlara, 1479 sayılı Kanuna göre ayrı ayrı bağlanan iki aylığı birlikte alanlara veya iki sigortalıdan da ayrı ayrı ölüm aylığı alan hak sahiplerine bunlardan yalnız birisi için sosyal yardım zammı ödenir.

Ödenen sosyal yardım zammı haciz edilemeyeceği gibi, damga vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Ancak, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta iken T.C. Emekli Sandığı ile Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işlerde kadrolu, ücretli, geçici kadrolu, yevmiyeli, sözleşmeli veya yapılan işe göre ücret veya yevmiye ödemek suretiyle görev alanlara sosyal yardım zammı ödenmez.

(Altıncı fıkra mülga: 20/6/1987 - 3396/13 md.)

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/13 md.) 2829 sayılı Kanun hükümleri gereğince aylık bağlananlara ödenecek sosyal yardım zammı, hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilerek aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili sandık veya kurumdan tahsil edilir. Diğer sandık ve kurumlarca yapılan aynı mahiyetteki ödemelere, Bağ - Kur'un ödediği sosyal yardım zammı miktarı esas alınarak, hizmet süreleriyle orantılı olarak iştirak edilir.

Emeklilikleri iptal edilenler ile yersiz ödeme yapılmış olanlara ödenen sosyal yardım zammının tamamı ilgililerden tahsil edilir.

Ölüm halinde peşin ödenen zamlar hakkında, peşin ödenen aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Kurum işlemlerinin bilgi işlem ortamında yapılması ve arşivlenmesi ⁽¹⁾

Ek Madde 8 – (Değişik : 24/8/2000 -KHK-619/26 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik:24/7/2003-4956/35 md.)

Kurumun, prim tahsilatı, sigortalama, tahsis, sağlık sigortası uygulaması dahil bütün işlemleri elektronik ortamda veya bilgi işlem ortamında yapılabilir ve arşivlenebilir. Bu şekilde arşivlenen belgeler elektronik ortamda on yıl süre ile saklanır. Diğer kurum ve kuruluşlardan elektronik ortamda bilgi ve belge alınabilir veya bunlara bilgi ve belge verilebilir. Kurum her türlü işlemlerini internet de dahil manyetik ortamda yapabilir. Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılan işlemlerin ve imha veya ilgisine iade edilen belgelerin tespit ve tevsikinde bilgi işlem kayıtları esas alınır. Kurum tarafından bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler adli ve idarî merciler nezdinde geçerlidir. İtiraz edilmesi halinde, ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Sigortalıların Kuruma yaptıkları ve hatalı olmayan ödemelere ilişkin belgelerden elektronik ortama veya bilgi işlem kayıtlarına intikal ettirilmiş olanlar, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden takvim yılından başlayarak bir yıl, kontrol ve denetimi yapılmak kaydıyla sağlık sigortası uygulamasına ilişkin fatura, reçete gibi belgeler Kuruma ibraz tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(1) Bu madde başlığı "Prim ve tahsis ödemeleri ile ilgili makbuzların imhası" iken, 24/862000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Kurum işlemlerinin bilgi işlem ortamında yapılması ve arşivlenmesi" olarak değiştirilmiş olup, söz konusu KHK daha sonra Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanundaki başlığı ile birlikte değiştirilmiştir hükmüne istinaden madde başlığı metne işlenmiştir.

Sayfa

Askerlik borçlanması:

Ek Madde 9 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/21 md.)

(Değişik birinci cümle: 24/7/2003-4956/36 md.) Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanun ve bu kanunlarda değişiklik yapan kanunlara göre sigortalı olanlar, askerlikte er olarak geçen hizmet süreleri ile yedek subay okulunda geçen sürelerinin tamamını borçlanabilirler. Ölümü halinde sigortalı olanların hak sahipleri de borçlanma talebinde bulunabilirler.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/36 md.) Borçlanma primleri sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamağın prim tutarları üzerinden hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde ödenir. Borçlanma primleri süresi içinde ve tam olarak ödenmezse borçlanma geçersiz sayılır.⁽¹⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/36 md.) Borçlandırılan süre, sadece sigortalılık süresi olarak değerlendirilir, aylık bağlamaya esas ortalama gelir tutarının hesabında dikkate alınmaz.⁽¹⁾

Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan süre kadar geriye götürülür.

(Mülga : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.)

Ek Madde 10 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/21 md.)

Bu Kanunda geçen dönem tabiri bir aylık veya üç aylık dönemi ifade eder.

Sağlık sigortasının kapsamı:

Ek Madde 11 – (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/28 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/37 md.)

(Değişik birinci fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna göre;

a) Zorunlu sigortalı olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,

b) Yaşlılık ve malûllük aylığı bağlananlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,

c) Ölüm aylığı alanlar,

sağlık sigortası yardımlarından yararlanırlar.

(Ek fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerine göre sağlık yardımlarından yararlananlar hakkında bu Kanunun geçici 7 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) İsteğe bağlı sigortalı olarak aylık alanlar veya bunların hak sahipleri, talepleri halinde sağlık sigortasından yararlanabilirler.

Sağlık hizmeti; Sağlık Bakanlığı, (...) ⁽¹⁾ mahalli idareler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sağlık tesisleri ile gerçek ve tüzel kişilerden satın alınmak suretiyle yürütülür. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir. ⁽²⁾

Sağlık sigortasından faydalanma şartları:

Ek Madde 12 – (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/29 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/38 md.)

Bu Kanuna göre ilk defa sigortalı olanların sağlık yardımından yararlanmaları, en az sekiz ay, yeniden sigortalı olanların ise en az dört ay eksiksiz sağlık sigortası primi ödemiş olmaları, sağlık ve sigorta prim borcu bulunmaması şartına bağlıdır. ⁽²⁾

Sağlık yardımının kapsamı:

Ek Madde 13 – (Ek: 5/11/1985 - 3235/1 md.)

Sağlık sigortası yardımları, hastalık ve iş kazası hallerini kapsar.

Sağlık yardımları, hastanın;

- a) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar tetkiklerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,
- b) Teşhis ve tedavi için gerekirse sağlık müessesesine yatırılması,
- c) (Yeniden düzenleme: 2/7/2005-5389/1 md.) Tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,
Hallerini kapsar.

(1) 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkarda geçen “Sosyal Sigortalar Kurumu,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) Ek Madde 9’un ikinci üçüncü fıkraları, Ek Madde 11 ve Ek Madde 12, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Sayfa

(Değişik fıkra : 25/8/1999 - 4447/36 md.) Ayakta yapılan tedavilerde poliklinik muayene ücretinin ve verilen ilaç bedellerinin %20'si sigortalı ve hak sahipleri, %10'u aylık alanlar ve hak sahipleri tarafından karşılanır. İş kazası ve meslek hastalığı sonucu verilecek olanlar hariç, protez, araç ve gereç bedellerinin %20'si sigortalı ve hak sahipleri, %10'u ise aylık alanlar ve hak sahipleri (3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına girenler hariç) tarafından karşılanır. Ancak, katkı payı tutarı sigortalılarda birinci gelir basamağının birbuçuk katını, aylık alanlarda ise birinci gelir basamağının %65'ini geçemez.

(Ek fıkra : 25/8/1999 - 4447/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 23/2/2001 tarihli ve E.1999/42, K.2001/41 sayılı Kararı ile.)

Sağlık yardımlarının süresi:

Ek Madde 14 – (Ek: 5/11/1985 - 3235/1 md.)

- a) Hastalık hallerinde yapılacak sağlık yardımları, hastanın iyileşmesine kadar sürer. (İptal: Ana.Mah'nin 16/10/1996 tarih ve E: 1996/17, K: 1996/38 sayılı Kararı ile)
- b) Hastalık sigortası yardımları, sigortalının sigortalılık vasfını kaybettiği tarihten itibaren 90 gün içinde meydana gelecek hastalık hallerinde de devam eder.
- c) İş kazasından dolayı muayene ve tedavi, sigortalının kurumca tedaviye alındığı tarihte başlar ve sağlık durumunun gerektirdiği sürece devam eder.

Sağlık sigortası gelirleri:

Ek Madde 15 – (Ek: 5/11/1985 - 3235/1 md.)

Sağlık sigortası hizmetleri aşağıdaki gelirlerle karşılanır.

- a) (Değişik:24/7/2003-4956/39 md.) Sigortalılardan ilk sekiz basamakta bulunanların, bu Kanununun 50 nci maddesine göre belirlenen sekizinci gelir basamağının, dokuz ve daha yukarı basamaklarda bulunan sigortalıların ise buldukları gelir basamağı tutarının % 20'si oranında ödeyecekleri sağlık sigortası primleri,
- b) Gerçek ve tüzelkişiler tarafından sağlık hizmetlerinde kullanılmak şartıyla yapılacak bağışlar ve vasiyetler,
- c) Diğer gelirler.

Sağlık sigortası gelirlerinin işletilmesi:

Ek Madde 16 – (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/31 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/40 md.)

Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılardan, sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi bu Kanun hükümlerine göre yürütülür ve tahsil edilen primler ayrı bir hesapta toplanır. Bu hesapta toplanan paralar başka amaçlarla kullanılamaz. Uzun vadeli sigorta kolları fonundan da sağlık hizmetleri için fon aktarması yapılamaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar için 74 üncü madde hükümleri uygulanmaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar, bu Kanununun 16 ncı maddesinde belirlenen esaslar dahilinde değerlendirilebileceği gibi, 21 inci maddedeki esaslar dahilinde de işletilebilir.⁽¹⁾

Sağlık hizmetleri giderlerinin karşılanması:

Ek Madde 17 – (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/32 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/41 md.)

Yatarak ve ayakta yapılan tedavilerin fiyatlandırılması, Kurumca karşılanacak ilaçların, ortez, protez ve iyileştirme vasıtalarının cins ve miktarı ile ödenecek bedellerinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sağlık hizmetlerinin gerektirdiği giderler Sağlık Bakanlığının yataklı tedavi kurumları için belirlediği fiyat tarifesini geçemez.⁽¹⁾

Yönetmelik:

Ek Madde 18 – (Değişik:24/8/2000 -KHK- 619/33 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile ;Değişik: 24/7/2003-4956/42 md.)

Sağlık sigortası yardımlarının şekil ve şartları, bu yardımlardan yararlanma ve bu amaçla kullanılacak sağlık karne ve/veya kartlarının verilmesi, geçerlilik süresi ve kullanımına ilişkin esas ve usuller, ilaç bedelinden katkı payı alınmayacak hastalıklar, tedavi süresince gerekli

(1) Ek Madde 16 ve Ek Madde 17, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Sayfa

görülen ilaçlar, sürekli kullanılan ilaçların ilaç katkı payından muafiyetine ilişkin sağlık raporlarının taşra teşkilatınca onaylanması, diş hastalıkları tedavisi, gözlük, işitme cihazı, ortez, protez ve iyileştirme vasıtaları ve benzeri yardımların yapılması ile bunların cinsi, evsafi, miktarı, kullanma süresi ve Kurumca ödenecek bedel tespitine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin yürürlüğe gireceği tarihe kadar mevcut yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.⁽¹⁾

Ek Madde 19 – (Değişik: 22/2/2006-5458/13 md.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibariyle sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Sosyal güvenlik destek primi

Ek madde 20 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/38 md.)

(Değişik birinci fıkra: 22/1/2004-5073/15 md.) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başlanıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir

Birinci fıkra hükmüne göre aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilmesi gerekenlerden, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar çalışmaya başlayanlar ise çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlardan sosyal güvenlik destek primi, gecikmeli bildirimde bulunulan veya Kurumca tespit edilen tarihe kadar 53 üncü maddeye göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. Birikmiş sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zamlarının ödenmemesi halinde aylıklardan yapılacak kesintiler aylık tutarının % 25'ini geçemez.

(Ek üçüncü fıkra: 24/7/2003-4956/44 md.) (Değişik birinci cümle: 22/1/2004-5073/15 md.) Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden ay başından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil, bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen onikinci gelir basamağının %10'u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler. Sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayım tarihinden önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ise mükellefiyetin başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlar ile Kurumca

tespit edilemeyenlerden sosyal güvenlik destek primi, 53 üncü maddeye göre hesaplanarak tahsil edilir.

Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 21 – (Ek:24/8/2000 -KHK- 619/35 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Ek Madde 22 – (Ek:1/6/2005 – 5361/1 md.)

Bu Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunan, en az on ay sağlık sigortası primi ödeyen ve prim borcu bulunmayan sigortalı ve bunların hak sahipleri, Sağlık Bakanlığınca yetkili kılınan hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenen raporlara göre yurt içinde tedavisi mümkün olmayan hastalıklarının tedavisi için, yine bu raporda gerekli görülmesi halinde bir refakatçi ile birlikte ve Kurum Yönetim Kurulu kararı ile yurt dışına gönderilebilir. Yurt dışında tedaviyi yapacak sağlık kuruluşu aynı raporda belirlenebileceği gibi Kurumca da belirlenebilir.

Yurt dışındaki tedavi süresi, altı ayı geçmemek kaydı ile yetkili hastanece düzenlenen raporda belirtilir. Ancak bu süre yurt dışında tedaviyi yapan sağlık kuruluşunun önerisi ve bu önerinin raporu düzenleyen hastane sağlık kurulunca uygun bulunması halinde altı ayı geçmeyen dönemler halinde en çok iki yıla kadar uzatılabilir. Bu sürenin sonunda tedaviye yurt içinde devam edilir.

(1) Bu maddede yer alan "sağlık kurulu raporlarının" ibaresi, 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle "sağlık raporlarının" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

Yurt dışında yapılan tedaviye ilişkin giderler ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre hesaplanacak yol giderleri ve gündelikler Kurumca ödenir. Ancak acil müdahaleyi gerektiren veya hastalığın komplikasyonuna bağlı olarak yapılan tedavi giderleri hariç, raporda belirtilmeyen hastalıklara ait tedavi giderleri ödenmez.

8. BÖLÜM

Geçici Hükümler

Kanunun uygulama alanı:

Geçici Madde 1 – Bu Kanun hükümlerinin ihtiyacı karşılayacak Kurum örgütü kurulduktan sonra hangi il sınırları içinde uygulanacağı Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Bu örgütlenme, yurt çapında en geç 1,5 yılda tamamlanır.

İleri yaştakilere aylık bağlanması:

Geçici Madde 2 – (Değişik: 19/4/1979 - 2229/32 md.)

1479 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Nisan 1972 tarihinde 40 yaşını geçmiş bulunan kadın sigortalılarla, 45 yaşını geçmiş erkek sigortalılardan kadın iseler 55, erkek iseler 60 yaşını doldurmuş olmakla beraber 35 inci maddede yazılı koşulları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve,

a) 1 Nisan 1972 tarihinden önce, devamlı veya aralıklı olarak en az 10 yıl süre ile, herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalıştıklarını belgeleyen,

b) En az 5 tam yıl Bağ - Kur'a sigortalı olarak prim ödeyen,

Sigortalılara 36 ncı maddenin 1 inci fıkrasındaki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Eski çalışma süreleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde meslek kuruluşları veya vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Bu belgelerin geçerli olması için sigortalının 1 Nisan 1972 tarihinde bir meslek kuruluşuna kayıtlı olması koşulu aranmaz.

Ancak, bu maddeden yararlanmak isteyenler 8 inci basamaktan yukarısını seçemezler.

10 yıldan daha az hizmetin belgelenmesi halinde, belgelenmeyen süreler Bağ - Kur'a girişte seçilen gelir basamağının bu yasanın ek 2 nci maddesine göre intibakı yapılan gelir basamağı üzerinden ve bu yasa ile getirilen prim oranlarına göre hesaplanacak borçlarını defaten veya üç yıl içinde eşit taksitler halinde ödeyerek borçlanabilirler.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile saptandığı takdirde, gerek sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve yasal faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kuruma verilmiş bulunan bütün 10 yıllık geçmiş hizmet belgeleri bu kanunla getirilen hükümlere uygun olmak koşuluyla geçerli sayılır.

Çalışmakta olanların yazılması:

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun II nci kısmının yürürlüğe girdiği tarihte 24 üncü maddenin 1 inci fıkrası kapsamına girenler en geç üç ay içinde Kurumun ilgili şubesine başvurarak yazılma işlemlerini yaptırırlar. Meslek kuruluşları da en geç üç ay içinde, sigortalı olacak mevcut üyelerini ilgili şubeye bildirirler.

80 ve 81 inci madde hükmü bu madde için de uygulanır.

Geçici Madde 4 – (Mülga: 19/4/1979 - 2229/35 md.)

Geçici Madde 5 – Bu Kanunda sözü geçen tüzükler yürürlüğe girinceye kadar, bu Kanunda tüzükle tespit olunacağı belirtilen hususlarda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak genelgelere göre işlem yapılır.

Geçici Madde 6 – (Ek: 5/11/1985 - 3235/2 md.)

Sağlık sigortası hizmetleri kademeli olarak ek 11 inci maddede sayılan kuruluşlara ait sağlık tesislerinin müsait hizmet kapasitesi olan bölgelerden veya illerden başlanmak üzere, Bakanlar Kurulu Kararı ile üç yıl içinde bütün yurttta uygulamaya konulur.

Aylık alanlardan kesilecek sağlık sigortası primi:

Geçici Madde 7 – (Ek: 5/11/1985 - 3235/2 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurumdan aylık almakta olanların aylıklarından on yıl süre ile kesilecek prim oranları, sağlık sigortası fonunun gelir gider muvazenesi de gözönünde bulundurularak, her yıl Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Ancak bu oran % 5'ten az % 10'dan fazla olamaz.⁽¹⁾

Kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlananlar ile hak sahiplerinin aylıklarından kesilecek sağlık sigortası primi, sigortalının daha önce ödediği süreler dahil on yılı geçemez.

(1) Bu fıkrada sözkonusu edilen sağlık sigortası prim oranı; 21/3/2007 tarihli ve 26469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26/2/2007 tarihli ve 2007/11830 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere % 10 olarak tespit edilmiştir..

Sayfa

(Ek fıkralar: 20/6/1987 - 3396/15 md.):

Ancak, halen sigortalı olanlar ile yaşlılık ve malullük aylığı almakta olanlara, eşlerinden dolayı ölüm aylığı bağlanması halinde, bağlanan ölüm aylığından sağlık sigortası primi kesilmez.

Ana ve babanın her ikisinden de ölüm aylığı alan çocukların ölüm aylıklarından, yalnız babadan intikal eden aylıktan sağlık sigortası primi kesilir.

Geçici Madde 8 – (Ek : 27/2/1992 - 3780/1 md.)

31.12.1991 tarihi itibarıyla prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar, prim borçlarını; 15.4.1992, 15.6.1992, 15.8.1992, 15.10.1992 tarihleri mesai bitimine kadar, dört taksitle ödemeleri halinde, bu tarihe kadar tahakkuk etmiş primlere ait gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir.

Şu kadar ki, daha önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faiz ödemeleri geri verilmez ve mahsup edilmez.

Sigortalı veya hak sahiplerinin, aylık bağlanma veya sağlık sigortası yardımlarından yararlanmaları için, birinci fıkrada hükümleri dikkate alınarak, prim borçlarını defaten ödemeleri zorunludur. Ancak, yirmidört ay veya daha fazla süreye ait prim borcu bulunan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanması ile sağlık sigortası yardımlarının verilmesine, prim borcunun bittiği tarihten itibaren sekiz ay sonra başlanır.

Prim, gecikme zammı ve faiz borçları için cebri icra yoluna müracaat edilen sigortalılar 31.12.1991 tarihi itibarıyla ödenmemiş prim borcunun 1/4'ünü 15.4.1992 tarihi mesai bitimine kadar icra dairelerine veya Kuruma ödemeleri halinde, hacizler kaldırılır, haklarında icra ceza mahkemelerinde dava açılmaz, açılan davalar ve bütün neticeleri ile beraber ceza düşer. Bu sigortalılar, prim borcunu birinci fıkrada belirtilen ödeme süreleri sonuna kadar icra dairelerine veya Kuruma ödemeleri halinde, gecikme zammı ve faiz borçları ile bunlara ilişkin icra ve dava masrafları da terkin edilir.

Prim borcunun 15.10.1992 tarihi mesai bitimine kadar birinci fıkrada belirtilen en az ilk iki taksidinin ödenmiş olması kayıt ve şartıyla kısmen ödenmesi halinde, ödenen prim borcu tutarına tekabül eden gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Prim borcunun ödenmeyen kısmı için gecikme zammı uygulanmasına devam edilir.

Her ne suretle olursa olsun ertelenmiş gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalıların bu borçları; sigortalının 31.12.1991 tarihi itibarıyla hiç prim borcu bulunmaması veya 31.12.1991 tarihi itibarıyla prim borçlarını birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödemeleri halinde, terkin edilir.

Geçici Madde 9 – (Ek:30/8/1996 - 4181/1 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı olanlar, buldukları basamakları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde yazılı olarak talepte bulunmak şartıyla, en fazla oniki basamak yükseltebilirler. Yükselttikleri basamakların primleri; her basamağın bekleme süresindeki prim tutarına basamak yükseltme farklarının ilave edilmesi ile hesaplanır. Bu tutarın talepte bulunma süresinin başladığı tarihten itibaren altı ay içinde ödenmesi zorunludur. Basamak yükseltme tutarının tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, sigortalı bu ödemenin karşılığında basamağa intibak ettirilir. Basamak yükseltme tutarları primi ödenmiş süreler olarak değerlendirilmez.

Basamak yükseltme hakkından yararlanan sigortalılara, basamak intibaklarının yapıldığı tarihten itibaren üç yıl sonra 35 inci madde hükümlerine göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Basamak yükseltme talebinde bulunan sigortalının, basamak yükseltme priminin bir kısmını veya tamamını süresi içinde ödemediği halde; haksahipleri yükselen

basamakların prim tutarlarını ölüm tarihinden itibaren altı ay içinde ödeyebilirler. Bu tutarın tamamen veya kısmen ödenmesi halinde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Sayfa

Malullük ve ölüm aylığı bağlanmasında ikinci fıkrada öngörülen bekleme süresi aranmaz.

Geçici Madde 10 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/39 md)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümlere göre, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı itibariyle aylık bağlanmasına hak kazananlar ile aylık bağlanmasına hak kazanmalarına iki tam yıl veya daha az kalan sigortalıların, tam veya kısmi yaşlılık aylığı talep hakları saklıdır.

(Yeniden düzenleme: 25/5/2002-4759/7 md.) 23.5.2002 tarihini takip eden aybaşı itibarıyla, kadın ise 20 tam yıl, erkek ise 25 tam yıl prim ödemiş olanlar ile prim ödeme sürelerinin dolmasına;

- a) 2 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 40 yaşını, erkeklere 44 yaşını,
- b) 3 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 41, 3 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 45 yaşını,
- c) 3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 42 yaşını, 3 yıl 6 aydan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 46 yaşını,
- d) 4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 43 yaşını, 5 tam yıldan fazla, 6 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 47 yaşını,
- e) 5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 44 yaşını, 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 48 yaşını,
- f) 6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 45 yaşını, 8 tam yıldan fazla, 9 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 49 yaşını,
- g) 7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 46 yaşını, 9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 50 yaşını,
- h) 8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 47 yaşını, 11 tam yıldan fazla, 12 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 51 yaşını,
- ı) 9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 48 yaşını, 12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 52 yaşını,
- j) 10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 49 yaşını, 14 tam yıldan fazla, 15 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 53 yaşını,
- k) 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 50 yaşını, 15 yıl 6 aydan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 54 yaşını,
- l) 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 51 yaşını, 17 tam yıldan fazla, 18 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 55 yaşını,

Sayfa

m) 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 52 yaşını, 18 yıl 6 aydan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 56 yaşını,

n) 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 53 yaşını, 20 tam yıldan fazla, 21 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 57 yaşını,

o) 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 54 yaşını, 21 yıl 6 aydan fazla veya 22 tam yıl kalan erkeklere 58 yaşını,

p) 16 tam yıldan fazla veya 17 tam yıl kalan kadınlara 55 yaşını,

Doldurmaları, kadın ise 20, erkek ise 25 tam yıl prim ödemeleri şartıyla ve talepte bulunmaları halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı olanlardan, 15 tam yıl prim ödeme süresi ile kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurma koşulunu, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren,

a) 2 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 51, erkeklere 56 yaşını,

b) 4 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 52, erkeklere 56 yaşını,

c) 6 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 53, erkeklere 57 yaşını,

d) 8 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 54, erkeklere 57 yaşını,

e) 10 tam yıldan fazla süre içinde yerine getiren, kadınlara, 56, erkeklere 58 yaşını,

Doldurmaları ve talepte bulunmaları halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.

Geçici Madde 11 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/39 md.)⁽¹⁾

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanan malüllük, yaşlılık ve ölüm aylıkları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenen son aylık tutarlar esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra 36 ncı maddenin son fıkrası hükmüne göre artırılarak ödenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı olanlara bağlanacak yaşlılık aylığı;

a) Sigortalının, aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce bulunduğu gelir basamağının aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosundaki değeri üzerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümlere göre hesaplanan aylığının, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen sigortalılık süresinin

toplam sigortalılık süresine orantılı olarak hesaplanan tutarı ile,

b) Sigortalının, bu Kanunun yürürlük tarihi ile aylık başlangıç tarihi arasında aylar itibariyle prim ödediği gelir basamaklarının bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamasının, aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınmak suretiyle bu

Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre bulunacak aylık bağlama oranı üzerinden hesaplanan aylığın, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen sigortalılık süresinin toplam sigortalılık süresine orantılı olarak hesaplanan tutarı,

Toplamıdır. Bu şekilde hesaplanan aylık, bu Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre artırılır.

İkinci fıkraya göre bağlanacak aylık, sigortalının aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce bulunduğu gelir basamağı üzerinden bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümlere göre hesaplanan

aylığının, bu Kanunun yürürlük tarihi ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen takvim yılları için, her yılın Aralık ayına göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranı kadar artırılmış tutarından az olamaz.

(1) Bu madde hükümlerinin 1/1/2000 tarihinde yürürlüğe gireceği, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

Sayfa

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlara bağlanacak malüllük ve ölüm aylıkları, sigortalının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra sigortalılık süresinin bulunması halinde, bu süreler esas alınarak hesaplanır.

Geçici Madde 12 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/39 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra primlerin ve aylıkların hesaplanmasına esas gelir tablosunun 50 nci maddeye göre belirlenmesine kadar, Kanunun yayımı tarihinden önceki hükümlere göre belirlenecek olan yirmidört basamaklı gösterge tablosunun uygulanmasına devam edilir.

(Değişik : 31/5/2000 - 4571/2 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 50 nci maddeye göre belirlenmesi gereken gelir basamaklarının hesaplanmasında yukarıdaki fıkra gereğince uygulanan gelir basamakları 1/4/2000 ile 31/3/2001 tarihleri arasında geçerli olmak üzere %25 artırılarak uygulanır. Ancak, Bakanlar Kurulu bu artışı 1/4/2001 ile 31/3/2002 dönemi için hedeflenen enflasyonu dikkate alarak yeniden belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 13 – (Ek : 24/8/2000 -KHK- 619/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Yeniden Düzenleme: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle uzman tabipler, diş tabipleri ve eczacılar açıktan atama izni ve memurluğa girişte yeterlik sınavı şartı aranmaksızın atanabilirler.

Geçici Madde 14 – (Ek : 24/8/2000 -KHK- 619/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Yeniden Düzenleme: 24/7/2003-4956/47 md.)

Yönetim Kuruluna atama veya seçimle gelen üyelerin görevleri bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer. Ancak, bu üyeler yerlerine yeni atama yapılmıncaya kadar görevlerine devam ederler. Yapılacak ilk genel kurula kadar bu Kanuna tâbi sigortalıları temsil edecek bir üye bağlı buldukları en fazla üyeye sahip kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşunca, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalıları temsil edecek bir üye, Türkiye Ziraat Odaları Birliği İdare Heyetince belirlenir.⁽¹⁾

Geçici Madde 15 – (Ek : 24/8/2000 -KHK- 619/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Yeniden Düzenleme: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu Kanunun değişik 51 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, talepte bulunmaları kaydıyla tescil tarihindeki basamak sayısı dikkate alınarak değişiklikten önce sigortalı olanlara da uygulanır.

Geçici Madde 16 – (Ek : 24/8/2000 -KHK- 619/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Yeniden Düzenleme: 24/7/2003-4956/47 md.)

30.8.1996 tarihli ve 4181 sayılı Kanunla verilen basamak yükseltme hakkından yararlananlar hakkında, bu Kanunun değişik 52 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(1) Bu maddenin 2/8/2003 tarihinden itibaren uygulanacağı, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 17 – (Ek : 20/3/2002 -4747/4 md.)

Bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenmesi gereken, 1.4.2002 ile 31.3.2003 tarihleri arasında sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabına esas gelir basamaklarını ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 18 - (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu Kanuna göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 4.10.2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 4.10.2000 tarihinden itibaren başlar. Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olanların sigortalılıkları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları ve 20.4.1982-4.10.2000 tarihleri arasındaki vergi kayıtlarını belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak 49 uncu ve ek 15 inci maddelere göre hesaplanacak prim borçlarının tamamını, tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağının yürürlükte olan prim tutarı üzerinden ödemek kaydıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Geçici Madde 19 - (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu Kanuna ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescil edilmiş olup, 30.6.2003 tarihi itibarıyla prim ve gecikme zammı borcu bulunan sigortalıların borçları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde Kuruma başvurmaları halinde yönetim Kurulunca yeniden yapılandırılır.

Yeniden yapılandırma kapsamında sigortalıların aylık cari primlerine ilaveten cari primlerinin belli bir oranından aşağı olmamak üzere borçlarına mahsuben taksitler halinde ödeme yapmaları, teminat göstermeleri, taksitlendirme döneminde birikmiş borçların bakiyesine Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizinin bileşik bazda uygulanması çerçevesinde sigortalıların borç ödeme kapasitelerine ve borç sürelerine göre usul ve esasları belirlemeye ve başvuru süresini otuz güne kadar uzatmaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde düzenlenir.

Geçici Madde 20 - (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu Kanunun değişik 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce iflâs veya tasfiye işlemleri başlayan şirket ortaklarına da talepleri halinde uygulanır.

Geçici Madde 21 - (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanuna göre sigortalı olanlar; 2.9.1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıklarının hesabında uygulanan gelir basamaklarından en yakın gelir basamağına intibak ettirilirlen. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.⁽¹⁾

Geçici Madde 22 - (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılan 60 ncı maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olanların geçici 21 inci maddeye göre basamak intibakları yapılarak haklarında 79 uncu madde hükümleri uygulanır.⁽¹⁾

Geçici Madde 23- (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

4.10.2000 tarihinden önce; bu Kanuna ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre isteğe bağlı sigortalı olarak kayıt ve tescili yapılp sağlık sigortası primi ödemiş olanlar, zorunlu sigortalılık kapsamından çıkarak isteğe bağlı sigortalı olanlar, talepleri doğrultusunda sağlık sigortası primi kesilmeyenler,

isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmadan sigorta ve sağlık sigortası primlerini ödemiş olup ödemeleri isteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirilenler, 4.10.2000 tarihinden sonra zorunlu sigortalılık kapsamından çıkarak isteğe bağlı sigortalı olanlar ile bunlardan malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığı alanlar, bu sürelerle ilişkin prim ve her türlü borçlarını bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde talepte bulunmaları ve talep tarihinden itibaren altı ay içinde ödemeleri şartıyla bu Kanun hükümleri çerçevesinde sağlık sigortası yardımlarından yararlanabilirler.

(1) Bu maddelerin 1/1/2005 tarihinden itibaren uygulanacağı, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle hüküm altına alınmıştır.

Sayfa

Geçici Madde 24- (Ek: 24/7/2003-4956/47 md.)

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, anılan Kanunun 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam ettiklerini ek 20 nci maddede belirtilen sürelerde Bağ-Kur'a yazılı olarak bildirmeyenler veya Bağ-Kur tarafından tespit edilemeyenler, bu Kanunun yayımını takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde Bağ-Kur'a başvurarak çalışmalarına devam ettiklerini bildirdikleri takdirde tahakkuk edecek sosyal güvenlik destek primi borcu, cari dönemlere ilişkin sosyal güvenlik destek primleri ile birlikte, aylıklarının % 25'ini geçmemek şartıyla aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilir. Bu durumda olanlar için tahakkuk edecek gecikme zammı tahsil edilmez.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce Bağ-Kur'a bildirimde bulunan veya Bağ-Kur tarafından çalışmalarına devam ettikleri tespit edilenlerin, bu Kanunun yürürlük tarihine kadar tahsil edilmemiş olan gecikme zamları tahsil edilmez. Bu durumda olanların sosyal güvenlik destek primi borçları hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 25- (Ek: 2/7/2005-5389/2 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden geriye doğru on yıl ve daha eski bir tarihte sözleşmeli eczanelerce Kuruma ibraz edilen sağlık sigortası uygulamasına ilişkin reçetelerin tamamı, kontrol edilip edilmediklerine bakılmaksızın imha edilir.

Birinci fıkra kapsamı dışında kalan ve 31.12.2000 tarihine kadar sözleşmeli eczanelerce Kuruma ibraz edilen sağlık sigortası uygulamasına ilişkin reçeteler, her eczane ve her yıl için % 5 oranından az % 10 oranından çok olmamak üzere Kurumca örnekleme suretiyle kontrol edilir. Kontrol sonucunda fatura ve reçetelerinde usulsüzlük tespit edilmeyen eczanelerin bu döneme ilişkin reçetelerinin tamamı imha edilir.

Haklarında idari veya adli kovuşturma yapılan eczanelere ait reçeteler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak imha işlemleri ile ikinci fıkrasına göre örnekleme suretiyle incelenecek reçetelerin seçimi ve inceleme sonuçlarına göre imha işlemleri il müdürlüklerinde oluşturulacak komisyonlarca yapılır. Komisyonların seçimi ve çalışması ile imha işlemlerine ilişkin usul ve esasları Kurumca belirlenir.

Geçici Madde 26- (Ek: 22/2/2006-5458/14 md.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır.

Geçici Madde 27- (Ek: 22/2/2006-5458/14 md.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan sigortalılar 31/12/2007 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. 31/12/2007 tarihinden sonra bilgi ve belge ibraz edenlerin hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır. ⁽¹⁾

Yeniden basamak seçme, düzeltme ve yükseltmeleri:

Ek Geçici Madde 1 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, altı ay içinde yapılacak bütün basamak seçme, düzeltme ve yükseltme talepleri varsa ödenmesi gereken kesenek, prim, fark ve cezalar bir yıl içinde ödenmek kaydı ile geçerli sayılır. Ancak geçici 2 nci maddeden

yararlanacak olanlar bu kanunla kabul edilen basamaklardan 1479 sayılı Kanunla kabul edilmiş bulunan 8 inci basamaktan yukarısını seçemezler. Şu kadar ki, sigorta yardımına hak kazandıran olaydan sonra yapılan basamak seçme, düzeltme ve yükseltme talepleri geçerli olmaz.

(1)Bu maddede geçen "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan" ibaresi, 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan" olarak ve aynı maddede geçen "31/12/2006" ibareleri "31/12/2007" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

Yeni basamak ve aylık tutarlarının geçerlilik tarihi

Ek Geçici Madde 2 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

1479 sayılı Kanunun 50 nci maddesindeki eski basamakların bu kanunla düzenlenen yeni basamaklara intibakı bu kanunun yürürlük tarihini takibeden dönem başından itibaren geçerli sayılır.

Bağlanmış bulunan aylıklar da yukarıdaki esaslara göre hesaplanarak ödenir.

Ek Geçici Madde 3 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Yönetim Kurulu Başkanı (Üye sıfatıyla) diğer üyeler de iki yıllık süreleri doluncaya kadar görevlerine devam edebilirler.

İsteğe bağlı sigortalıların borçlanması:

Ek Geçici Madde 4 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.; Değişik: 14/3/1985 - 3165/22 md.)

Bu Kanuna göre, isteğe bağlı sigortalı olanlardan, 4/5/1979 tarihinde, kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını geçenler, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık sürenin tamamını, sigortalılığın tescilinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilir.

Şu kadar ki, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmeti bulunanlar ancak 10 yıla tamamlayacak süreyi borçlanabilirler.

Borçlanılan süreler, yaşlılık aylığı bağlanmasında ancak borcun bittiği tarihten itibaren bir yıl geçtikten sonra, prim ödeme süresi olarak, değerlendirilir.

Borçlanma primleri talep tarihindeki basamak ve prim tutarları üzerinden hesaplanır ve sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde ödenir. Belirtilen süre içerisinde borçların tamamen ödenmemesi halinde, borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlanılmış ve bu Kanuna göre borçlanılacak süreler, diğer Sosyal Güvenlik kanunlarına tabi bir işe girerek o kanuna tabi kurum veya kuruluşlardan aylığa hak kazananların, 24/5/1983 tarih ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre, birleştirilecek hizmetlerine dahil edilemez. Bu suretle, dikkate alınmayan sürelere ait borçlanma primleri, talep halinde sigortalıya veya mirasçılara geri verilir.

18 yaşını doldurmamış bulunan sigortalılar hakkında yapılacak işlem :

Ek Geçici Madde 5 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

18 yaşını doldurmamışları halde 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi gereğince sigortalı sayılanlardan, bu kanunun yürürlük tarihindeki dönem sonuna kadar 18 yaşını doldurmamışların, kazandıkları haklar saklı kalmak kaydıyla, sigortalılıklarına son verilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 18 yaşını doldurmamışlardan, 1479 sayılı Kanun kapsamına girdikleri halde kayıt ve tescil için başvurmamışların her türlü borç ve yükümlülükleri kaldırılmıştır.

Başka kurum ve sandıklarca kendilerine ve hak sahiplerine aylık bağlananlar:

Ek Geçici Madde 6 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.; Değişik: 20/6/1987 - 3396/16 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar T. C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıklarınca kendilerine yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı bağlananlar, 1/10/1972 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun kapsamı dışında sayılırlar.

Ancak bu Kanuna tabi hizmet süreleri, diğer Kurum ve sandıklara bildirilmiş ise bu hizmetler geçerli sayılır.

Sayfa

Aylık almakta olanlara uygulanacak yeni oranlar:

Ek Geçici Madde 7 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

Bu yasanın 20 nci maddesiyle saptanan oranlar, bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce aylık bağlanmış olan hak sahipleri hakkında da yasanın yayınlandığı tarihi takip eden dönem başından itibaren uygulanır.

Ek Geçici Madde 8 – (Ek: 19/4/1979 - 2229/34 md.)

506 sayılı Kanuna göre sigortalı olup da primlerini toptan ödeme şeklinde geri alanlar aynı zamanda Bağ-Kur'a girecek nitelikte iseler bu sürelerini buldukları basamak üzerinden Bağ-Kur'a borçlanarak hizmet ihyası yapar. Bu durumdaki sigortalıların eski aylık bağlama talebi geçerlidir.

Aylıkların hesabına esas alınacak basamaklar:

Ek Geçici Madde 9 – (Ek: 6/3/1981 - 2423/9 md.; Değişik: 14/4/1982 - 2654/12 md.)

Bu Kanuna göre bağlanmış ve bağlanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası aylıklarının hesabında 1/3/1982 tarihinden 31/12/1982 tarihine kadar aşağıdaki basamaklar esas tutulur.

| | |
|-------------------|--------|
| Birinci Basamak | 5.410 |
| İkinci Basamak | 5.470 |
| Üçüncü Basamak | 5.540 |
| Dördüncü Basamak | 5.710 |
| Beşinci Basamak | 6.380 |
| Altıncı Basamak | 7.310 |
| Yedinci Basamak | 8.640 |
| Sekizinci Basamak | 9.630 |
| Dokuzuncu Basamak | 10.800 |
| Onuncu Basamak | 12.420 |
| Onbirinci Basamak | 14.110 |
| Onikinci Basamak | 16.170 |

Yeni basamakların sigorta primine ve aylıklara esas alınacağı tarih:

Ek Geçici Madde 10 – (Ek: 6/3/1981 - 2423/9 md.)

Sigortalıların buldukları gelir basamaklarının 50 nci maddede bu Kanunla tespit edilen gelir basamaklarına intibakı ile bu basamakların sigorta primine esas alınmasına 1/3/1981, bağlanmış bulunan aylıkların aynı basamaklara intibakı ile bağlanacak aylıkların hesabında esas alınmasına 1/1/1983 tarihinde başlanır.

İlk beş basamakta bulunan sigortalıların intibakı :

Ek Geçici Madde 11 – (Ek: 6/3/1981 - 2423/9 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilk beş basamakta bulunan sigortalılar buldukları basamaklarda bir tam yılı doldurmuşlarsa haklarında değişik 52 nci madde hükmü uygulanır.

Sigortalılık niteliğini kaybedenler hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 12 – (Ek: 14/4/1982 - 2654/13 md.; Değişik: 14/3/1985 - 3165/23 md.)

1479 sayılı Kanunun değişik 24 üncü maddesinin (II nci) bendinde sayılanlar dışında kalan kimselerden Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte Kanunun öngördüğü şartları taşımadıkları için sigortalı sayılmayanların, 1/10/1972 ile 20/4/1982 tarihleri arasında kayıt ve tescilli buldukları sürelerinin tamamı, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve bu sürelere ait prim, gecikme zammı ve faizleri ödemeleri şartıyla sigortalılık

Sayfa

süresi olarak değerlendirilir. Şu kadar ki, kendi isteği üzerine sigortalılığı sona erenlerin kayıt ve tescilli buldukları süreler talebe bakılmaksızın geçerli sayılır.

Sigortalılığı tescil edilmemiş olmakla birlikte, prim ödemesinde bulunmuş olanların, ilk prim ödeme tarihi ile 20/4/1982 tarihi arasında kalan süreleri de birinci fıkradaki şartlarla sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

Yukarıdaki bir ve ikinci fıkra hükümleri uyarınca sigortalılığı geçerlilik kazananlar, 1479 sayılı Kanunun değişik 24 üncü maddesinde belirtilen sigortalılık şartlarını taşımamakla beraber 20/4/1982 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar prim ödeyenlerin ödedikleri prime tekabül eden süreleri, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak suretiyle sigortalılığı geçerli sayılanların aylıkları da aylığa hak kazanılan tarih itibarıyla geçerli sayılır. Ancak, kesilmiş bulunan aylıkların yeniden ödenmeye başlanabilmesi için sigortalı veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları şarttır.

Tescilini yaptırmayanlar hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 13 – (Ek: 14/4/1982 - 2654/13 md.)

1479 sayılı Kanun ve aynı Kanunda değişiklik yapan kanunlara göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olanların her türlü hak ve mükellefiyetleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte başlar.

Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak kayıt ve tescilli bulunmak kaydı ile, 1/10/1972 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vergi dairelerine kayıtlı olarak kendi nam ve hesabına bağımsız çalıştıklarını belgeleyen sigortalılar belgedikleri süreyi borçlanabilirler.

Borçlanma primleri sigortalının bulunduğu basamak üzerinden yürürlükteki prim tutarlarına göre hesaplanarak defaten veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde ödenir. Bu süre içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri hizmetten sayılmaz.

Borçlanma talebi bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Kuruma yazılı olarak yapılır ve bu süre içinde vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile tespit edildiği takdirde, gerek sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Eski prim borçlarının gider olarak gösterilmesi:

Ek Geçici Madde 14 – (Ek: 14/4/1982 - 2654/13 md.)

1479 sayılı Kanunun 2229 ve 2423 sayılı Kanunlarla değişik 49 uncu maddesine göre 1981 ve daha önceki yıllara ait olarak tahakkuk edip de ödenmemiş olan kesenek ve prim borçlarını 1982 yılı sonuna kadar kendiliğinden ödeyen sigortalılar ödedikleri bu kesenek ve primlerinin tamamını 1982 yılı gelir vergisi uygulamasında gider olarak gösterebilirler.

Kesenek ve prim borçları cebri icra yoluyla tahsil edilen sigortalılar bu madde hükmünden yararlanamazlar.

İsteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmuş olanların tabi olacağı hükümler:

Ek Geçici Madde 15 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/24 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 79 uncu maddeye göre isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanlara da bu Kanun hükümleri uygulanır. Bunlardan keseneklerini, prim, gecikme zammı ve borçlarını kısmen veya tamamen süresinde ödemedikleri için sigortalılığı sona erenler; bu Kanunun yürürlük tarihine kadar geçen sürelerle ait ödemeleri

gereken borçlarını gecikme zammı ve faiziyle birlikte bir yıl içinde tamamen ödedikleri takdirde bütün süreleri sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Belirtilen süre içerisinde, prim ve gecikme zamlarını tamamen ödemeyen sigortalıların bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ödemiş oldukları primlere tekabül eden süreleri 53 üncü madde uyarınca yapılacak hesaplama göre, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Sigortalılardan daha önce borçlanma talebinde bulunmuş ve borçlanma tutarını tamamen ödemiş olmakla beraber, kesenek veya primlerini ödemedikleri için sigortalılığı, sigortalılığın başlangıç tarihi itibarıyla sayılmayanların, borçlanma karşılığını geri almamış olmak kaydıyla bu borçlanmaları geçerli sayılır.

20/4/1982 tarihinden önce tescilini yaptırmayanlar hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 16 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/24 md.)

1479 sayılı Kanuna 2654 sayılı Kanunla ilave edilen ek geçici 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre ile dördüncü fıkrasında belirtilen bir yıllık süre, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlar.

20/4/1982 tarihinden önce vergi dairelerine kayıtlı bulunulan sürelerin

borçlanılması:

Ek Geçici Madde 17 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/24 md.)

20/4/1982 tarihinden önce her ne suretle olursa olsun Kuruma kayıt ve tescili yapılan va talep tarihinde sigortalılık niteliğini taşıyanlar, 1/10/1972 ile 20/4/1982 tarihleri arasında, Kuruma veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı buldukları süreler dışında vergi dairelerine kayıtlı olarak kendi nam ve hesaplarına bağımsız çalıştıkları sürelerinin tamamını belgelemek şartıyla borçlanabilirler. Sigortalının ölümü halinde bu haktan, hak sahipleri de faydalanabilir.

Borçlanma primleri sigortalının bulunduğu son basamak üzerinden yürürlükteki prim tutarlarına göre hesaplanarak defaten veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde ödenir. Bu süre içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri sigortalılıktan sayılmaz.

Borçlanma talebi bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Kuruma yazılı olarak yapılır ve bu süre içinde vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde, gerek sigortalılar ve gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Geçersiz sayılan 10 yıllık hizmet belgelerinin tabi olacağı hükümler:

Ek Geçici Madde 18 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/24 md.)

1479 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede 2229 sayılı Kanunla yapılan değişiklik hükümlerinden yararlanmak suretiyle kanuni süreler içinde ve rilmış ve Kurum kayıtlarına geçirilmiş bulunan eski çalışma sürelerinin tevsikine ilişkin belgelerin Kanunun öngördüğü şartları taşımadıklarının sonradan tespit edilmesi sebebiyle geçerli sayılmamaları halinde; belgelerde gösterilen bağımsız çalışma sürelerinin, sigortalı veya hak sahipleri tarafından vergi daireleri ve diğer genel, katma veya özel bütçeli idarelerden alınacak belgelerle teyit ettirilmesi şartıyla, teyit ettirilen süre kadar geçerlilik kazanır.

Sayfa

Bu suretle teyit ve tevsik edilen sürelerin ilk belgede gösterilen sürelerden eksik olması halinde, eksik kalan kısmı, hiç teyit ve tevsik edilmemesi halinde ise tamamı, borçlanılabilir.

Borçlanma primleri sigortalının borçlanma tarihinde bulunduğu basamağı üzerinden ve bu madde hükmüne göre yapılacak talep tarihinde yürürlükte olan prim tutarları esas alınarak hesaplanır ve iki yıl içinde ödenir. Borcun tamamı ödenmedikçe aylık bağlanmaz.

Yukarıdaki hükümlere göre geçerlik kazanan belgelere istinaden önceden ödenmiş bulunan aylıklar geri alınmaz. Ancak, belgenin geçersizliğinin tespit edildiği tarih itibarıyla aylığın ödenmesi durdurulur. Belgenin geçerliliği için aranan şartların ikmalî ile aylık durdurulduğu tarih itibarıyla yeniden başlatılır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak suretiyle ilk defa aylığa hak kazananların aylıkları talep tarihini takip eden aybaşından itibaren başlatılır.

Çalışma sürelerinin teyidine ilişkin belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde gerek sigortalı veya hak sahipleri ve gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine göre kovuşturma yapılır. Bunlar: Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları % 50 fazlası ve Devlet bankalarının asgari bir yıllık vadeli mevduata ödedikleri faizi ile birlikte Kuruma ayrıca öderler.

Ek Geçici Madde 19 – (Ek : 14/3/1985 - 3165/24 md.; Değişik: 30/4/1987 - 278 - KHK/1 md.; Mülga : 9/5/1990 - 3643/1 md.)

Ek Geçici Madde 20 – (Ek: 14/3/1985 - 3165/24 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, değişik 58 inci madde gereği ödenecek ilk aylık ödeme, bir defaya mahsus olmak üzere bir aydan fazla müddeti kapsayabilir.

Ek Geçici Madde 21 – (Ek: 20/6/1987 - 3396/19 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlara da 25 inci madde hükümleri uygulanır.

Ek Geçici Madde 22 – (Ek: 20/6/1987 - 3396/19 md.)

3165 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışanlardan yüksek basamağa intibakı yapılanların; bu kurumlarda ve Bağ - Kur'da geçen süreleri de dikkate alınarak taleplerine istinaden yeniden intibakları yapılır.

Ek Geçici Madde 23 – (Ek: 20/6/1987 - 3396/19 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, üçüncü bir kimsenin suç sayılan hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğması sonucunda açılmış davalar hariç, ek rücu davası açılmaz.

Sayfa

Yürürlük tarihi:

Madde 83 – Bu Kanunun I inci kısım hükümleri yayımı tarihinde, II nci kısım hükümleri ise yayımını takip eden ay başından itibaren 6 ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme hükmü:

Madde 84 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2/9/1971 TARİHLİ VE 1479 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER

1 – 14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerinin görevleri sona erer.

Ancak bunlardan sigortalıları temsil eden üyelerin görevleri ilk Genel Kurula kadar ve atanan üyelerin ise bu Kanuna göre atamalar yapıncaya kadar devam eder.

2 – 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK'nin Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1 – (İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Geçici Madde 2 – (İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

3 – 26/6/2001 tarih ve 4692 sayılı Kanunun geçici maddesi :

Geçici Madde 1 – 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle 1479 sayılı Kanunun 53 üncü, 2926 sayılı Kanunun 36 ncı maddeleri gereğince prim ve gecikme zammı ile prim, fark ve gecikme zammı borçları ertelenen sigortalıların bu borçları, erteleme sürelerinin bitim tarihlerinden itibaren 30/6/2001 tarihine kadar ertelenir. Ertelenen bu borçlar, 1/7/2001 tarihinden itibaren aylık taksitler halinde 31/12/2001 tarihine kadar ödenmek kaydıyla gecikme zammı ve fark uygulanmaksızın tahsil edilir.

2/9/1971 tarihli, 1479 sayılı ve 17/10/1983 tarihli, 2926 sayılı kanunlara göre 4/10/2000 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olanların bu sigortalılıkları; 30/6/2001 tarihine kadar birikmiş tüm prim borçlarını, bu tarihten itibaren altı aylık süreye ilişkin prim borçlarıyla birlikte 31/12/2001 tarihine kadar ödemeleri şartıyla devam ettirilir.

2/9/1971 tarihli, 1479 sayılı Kanuna göre 4/10/2000 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescil edildiği halde, kayıt ve tescil tarihinden itibaren beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlar ile beş yıl ve daha fazla süreyle prim ödemeyenlerin bu sürelerle ilişkin prim borçları, sigortalının bulunduğu gelir basamağının 31/7/2001 tarihinde geçerli olan prim tutarları üzerinden hesap ve tahsil edilir.

4 – 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun geçici maddeleri :

İdarî para cezasının uygulanmayacağı haller

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yayımından önce Kuruma sigortalı olarak kayıt ve tescilini yaptırmaması gereken faaliyetlerde bulunanlar ile sigortalılığı sona ermiş olmasına rağmen bu durumlarını Kuruma bildirmemiş olanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu yükümlülüklerini yerine getirdikleri takdirde, haklarında bu Kanunla yeniden düzenlenen 80 inci maddede öngörülen idarî para cezaları uygulanmaz.

Basamak yükseltme hakkı

Geçici Madde 2 - 1479 sayılı Kanuna tâbi sigortalı olanlar, buldukları basamak dahil, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde yazılı talepte bulunmak şartıyla, buldukları basamakları en fazla oniki basamak yükseltebilirler. Basamak yükseltme primi, sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamaktan, yükselerek intibak etmek istediği basamağa kadar her basamak için öngörülen bekleme süresindeki prim tutarına basamak yükseltme farklarının ilave edilmesi suretiyle hesaplanır. Bu tutarın, ilk taksitin talep tarihini takip eden ay içerisinde ödenmesi şartıyla ilk taksitin ödendiği ayı takip eden üçer aylık dönemler halinde üç eşit taksitte ödenmesi zorunludur. Basamak yükseltme tutarının tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, sigortalı son ödemenin yapıldığı tarihi takip eden aybaşı itibarıyla bu ödemenin tam olarak karşıladığı basamağa intibak ettirilir. Basamak yükseltme primleri, primi ödenmiş süreler olarak değerlendirilmez.

Basamak yükseltme hakkından yararlanan sigortalılara, basamak intibaklarının yapıldığı tarihten itibaren üç yıl sonra, bu Kanunda öngörülen diğer şartları taşımak ve talepte bulunmak kaydıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

Basamak yükseltme talebinde bulunan sigortalının, basamak yükseltme priminin bir kısmını veya tamamını süresi içinde ödemediği halde, hak sahipleri basamak yükseltme primlerini, bu Kanunda öngörülen ödeme süresinin dolduğu tarihten itibaren üç ay içinde ödeyebilirler. Bu tutarın tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Malûllük veya ölüm aylığı bağlanmasında basamak yükseltme primlerinin ödenmesi şartıyla ikinci fıkrada öngörülen üç yıllık bekleme süresi aranmaz.

Uygulanmasına devam edilecek hükümler

Geçici Madde 3 - 2926 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri sonucunda oluşan yeni statü nedeniyle, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılar hakkında, 1479 sayılı Kanunun 30, 36, 42, 49, 50, 51, 52 nci maddelerinin, 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile üçüncü ve beşinci fıkraları hariç diğer fıkralarının, ek 15 inci maddesinin (a) bendinin, geçici 11 ve 21 inci maddelerinin uygulanmasına 1.1.2005 tarihinde başlanır ve bu tarihe kadar eski hükümlerin uygulanmasına devam edilir.

5 – 1/6/2005 tarihli ve 5361 sayılı Kanunun geçici maddeleri :

Geçici Madde 1 - 1479 sayılı Kanunun ek 22 nci maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde ek 18 inci madde hükümleri çerçevesinde hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

6 – 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi:

Madde 3 – 1) 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 36 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 50 nci maddesinin ikinci cümlesi hükmü ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü 2007 yılı için uygulanmaz.

2) 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılardan, 2007 yılında aynı Kanunun 33 üncü maddesine göre belirlenen gelir basamaklarından ilk altı basamakta bulunanlardan altıncı

basamak gösterge tutarının, yedi ve daha yukarı basamaklarda bulunanlardan ise buldukları basamak gösterge tutarının % 20'si oranında sağlık sigortası primi tahsil edilir.

3) 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 27 nci maddesinde geçen "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan" ibaresi "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan" olarak ve aynı maddede geçen "31/12/2006" ibareleri "31/12/2007" olarak değiştirilmiştir.

Sayfa

1479 Sayılı Kanunun Çeşitli Maddelerindeki ücretlerin üst sınırı, basamak sayısının artırılması, göstergelerin değiştirilmesi, bağlanacak aylıklara uygulama tarihinin tesbit edilmesinde

**KARARNAMELER İLE YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ**

| Değişiklik Tarihi | Değişiklik Yapan Kararnamenin | | Yayımlandığı Resmi Gazete'nin | | Gören |
|-------------------|-------------------------------|------------|-------------------------------|--------|-------|
| | Numarası | Tarihi | Numarası | Tarihi | |
| <u>Madde</u> | | | | | |
| 22/7/1987 | 87/11995 | 31/7/1987 | 19534 | | 50 |
| 31/12/1991 | 91/2611 | 22/1/1992 | 21119 | | 50 |
| 31/7/1992 | 92/3304 | 12/8/1992 | 21313 | | 50 |
| 14/1/1993 | 93/4047 | 19/2/1993 | 21501 | | 50 |
| 21/7/1993 | 93/4660 | 28/7/1993 | 21651 | | 50 |
| 25/1/1994 | 94/5257 | 9/3/1994 | 21872 | | 50 |
| 10/8/1994 | 94/5970 | 22/9/1994 | 22059 | | 50 |
| 23/12/1994 | 94/6396 | 31/12/1994 | 22158 | | 50 |
| 4/4/1995 | 95/6741 | 29/4/1995 | 22272 | | 50 |
| 26/10/1995 | 95/7447 | 1/11/1995 | 22450 | | 50 |
| 16/4/1997 | 97/9302 | 17/4/1997 | 22967 Mük. | | 50 |
| 7/8/1997 | 97/9797 | 31/12/1997 | 23217 | | 50 |
| 29/12/1997 | 97/10422 | 31/12/1997 | 23217 | | 50 |
| 23/7/1998 | 98/11446 | 30/7/1998 | 23418 Mük. | | 50 |
| 15/7/1999 | 99/13140 | 8/8/1999 | 23780 | | 50 |
| 9/4/2003 | 2003/5471 | 26/4/2003 | 25090 | | 50 |
| 9/4/2003 | 2003/5471 | 26/4/2003 | 25090 | | 50 |

1479 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ
GÖSTERİR LİSTE

Mevzuatın

Yürürlükten Kaldıran

| Kanun veya Kanun Hükümleri | Yürürlükten Kaldırılan | | |
|---|------------------------|--------|---------|
| | Tarihi | Sayısı | Maddesi |
| 1479 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi | 19/4/1979 | 2229 | 35 |
| 1479 sayılı Kanuna 2229 sayılı Kanun ile eklenen Ek Madde 2'nin son fıkrası | 6/3/1981 | 2423 | 6 |
| 19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun Ek 5 inci Maddesi | 6/3/1981 | 2423 | 7 |
| 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin son fıkrası | 14/3/1985 | 3165 | 9 |
| 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin (b) bendi | 14/3/1985 | 3165 | 11 |
| 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin 5 inci fıkrası | 14/3/1985 | 3165 | 13 |
| 2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun 60 ve 80 inci maddeleri | 20/6/1987 | 3396 | 17 |
| 278 sayılı KHK | 9/5/1990 | 3643 | 1 |
| Sayfa | | | |

1479 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

| Kanun Yürürlüğe No. | Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler | giriş tarihi |
|---------------------------|--|--------------|
| 2229 | — | |
| 4/5/1979 | | |
| 2423 | — | |
| 8/3/1981 | | |
| 2654 | 12 nci maddesi | 1/3/1982 |
| tari- | | hinden |
| geçerli | | olmak |
| üzere | | |
| 20/4/1982 | | |
| tarihinde | Diğer maddeleri | |
| 20/4/1982 | 1 inci maddedeki basamak göstergeleri | |
| 2927 | | |
| 1/1/1985 | Diğer maddeleri | |
| 1/1/1984 | | |
| 3165 | — | |
| 22/3/1985 | | |
| KHK/252 | — | |
| 21/11/1985 | | |
| 3235 | — | |
| 1/1/1986 | | |
| 3253 | — | |
| 14/1/1986 | | |
| KHK/278 | — | |
| 8/5/1987 | | |
| 3396 | — | |
| 30/6/1987 | | |
| 3643 | — | |
| 20/5/1990 | | |
| 3774 | Eğitim ve Öğretim Hizmetleri sınıfına dahil Personel için | |
| 1/7/1992 | Diğer Personel için | |
| 27/2/1992 | | |
| 3780 | — | |
| 6/3/1992 | | |
| 4181 | — | 4/9/1996 |
| tari- | | |

| | | | |
|------------|--|--|---------------|
| izleyen | | | hini |
| aybaşında | | | |
| KHK/572 | — | | |
| 6/6/1997 | | | |
| 4447 | a) 32 nci ve 37 nci | | 8/9/1999 |
| tarihini | | | izleyen |
| aybaşında | | | |
| | b) 27,29,30,31,33,36 ve 39 uncu maddesi ile getirilen Geçici Madde 11 | | |
| 1/1/2000 | | | |
| | c) Diğer maddeleri | | |
| 8/9/1999 | | | |
| KHK/578 | — | | |
| 30/9/1999 | | | |
| 4571 | — | | 1/4/2000 |
| tarihinden | | | geçerli olmak |
| üzere | | | yayımlı |
| tarihinde | | | |
| 31/5/2000 | | | |
| KHK/619 | — | | |
| 4/10/2000 | | | |
| 4692 | — | | |
| 3/7/2001 | | | |
| 4747 | — | | |
| 1/4/2002 | | | |
| 4759 | — | | |
| 1/6/2002 | | | |
| 4956 | a) 1 inci maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası, 6 ncı maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası, 19, 21, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32 nci maddeleri, 33 üncü maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları, 34 üncü maddesi, 36 ncı maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, 39 uncu maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun ek 15 inci maddesinin (a) bendi, 43, 44, 45, 46 ncı maddeleri, 47 nci maddesi ile 1479 sayılı Kanuna eklenen geçici 13, 18, 19, 21, 22, 23 ve 24 üncü maddeleri, 48, 49 uncu maddeleri, 51 inci maddesi ile değiştirilen 2926 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 52, 53, 54, 56 ncı maddeleri, 55 inci maddesi ile 2926 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu maddesi, geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeleri ⁽²⁾ | | |
| 2/8/2003 | | | |
| | b) Diğer hükümleri 8/8/2001 tarihinden geçerli olmak üzere ⁽¹⁾ | | |
| 2/8/2003 | | | |
| 4969 | — | | |
| 12/8/2003 | | | |

5073 50 nci maddesi
1/1/2005
Ek 20 nci madde
28/1/2004
5361 Ek 22 nci madde
8/6/2005

(1) 4956 sayılı Kanunun bu bendi; Anayasa Mahkemesinin 24/6/2004 tarihli ve E.:2004/18, K.:2004/89 sayılı Kararı ile 1479 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (a) bendi yönünden iptal edilmiş, iptal kararının Resmi Gazete’de yayım tarihi olan 23/11/2004 tarihinden altı ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

(2) 2/7/2005 tarihli ve 5389 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle 4956 sayılı Kanunun hükmü olan bu bende “1479 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası, 19,” ibaresinden sonra gelmek ve 2/8/2003 tarihinden geçerli olmak, 13/7/2005 tarihinde yürürlüğe girmek üzere “21,” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa

4846-1

1479 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun

Yürürlüğe

| <u>No.</u> | <u>Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler</u> | <u>giris</u> |
|-----------------|--|-------------------------------------|
| 5389 geçerli | Ek Madde 13 | 8/8/2001 tarihinden olmak üzere |
| 13/7/2005 | Geçici Madde 25 | |
| 13/7/2005 | | |
| 5436 | 3 | |
| 24/12/2005 | | |
| 5454 | Ek Madde 11 | |
| 8/2/2006 | | |
| 5458 | 53, 54, 68, Ek Madde 19, Geçici Madde 26 ve 27 | 4/3/2006 tarihini takip eden ilk |
| gününde | | |
| 5502 | 1 ila 23 üncü maddeler | |
| 20/5/2006 | | |
| 5655 | İşlenemeyen hüküm (3 üncü maddenin 1 ve 2 nci fıkraları) | 18/4/2007 tarihinden geçerli |
| olmak üzere | | |
| | Ek Madde 18 ve Geçici Madde 27 | 20/5/2007 20/5/2007 |

Sayfa